

Lechner László

**A MAGYAR HONVÉDSÉG
BUDAPESTI NYUGÁLLOMÁNYÚAK KLUBJÁNAK
TÖRTÉNETE**

(1961—1996)

*"Az emberi ész és erő
csak társaságokban fejlődik ki."
(Kölcsey Ferenc)*

A MAGYAR HONVÉDSÉG
BUDAPESTI NYUGÁLLOMÁNYÚAK KLUBJÁNAK
TÖRTÉNETE

1961-1996

***Készült a Klub fennállásának 35. évfordulójára
1996-ban, a Millecentenárium évében***

Az elnökség köszönetet mond mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a klub történetének elkészítéséhez és kiadásához.

Budapest, 1996. június 28.

**A Magyar Honvédség
Budapesti Nyugállományúak Klubjának
Elnöksége**

* *

Szerző: Sárközi Sándor nyá. ezredes

Lektorálták: Lantos Gyula nyá. ezredes,
Nagy János nyá. mk. ezredes

Szerkesztették: Geréb Béla nyá. alezredes,
Dr. Moroián György nyá. alezredes

Felelős kiadó: **A Magyar Honvédség
Budapesti Nyugállományúak Klubjának
Elnöksége**

Készült a Magyar Honvédség Humán Szolgáltató Központ nyomdájában
Felelős vezető: Mészáros János alezredes
MH HUSZK Nyomda: 96126
Tervszám: 96/59

ELŐSZÓ

Meghatott a Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja Elnökségének megtisztelő kezdeményezése, amikor felkértek az előszó megírására.

Végiggondolva, megértettem e gesztus mindazoknak szól, akik — ma beosztásban lévők — megértve gondoljaikat segítik életüket, vallják, az utódok kötelessége az elődök tisztelete, támogatása.

Az elmúlt években felismerve, hogy *Budapesten él a nyugállományú katonák közel egyharmada*, a Budapesti Helyőrségparancsnokság szervezésében beindult a nyugdíjasok irányába az a tervszerű, átgondolt munka, melyet a *Budapest Helyőrség Szociális Bizottság, a Budapest Helyőrség Szociális Alapítvány és a Pagony Honvéd Kulturális Egyesület létrejötté fémjelez*. E szervezetek munkájának eredményeként sikerült összefogva biztosítani a Magyar Honvédségtől és a gazdasági élet különböző szereplőitől kapott támogatást a nyugdíjasok nagy családja részére. *Mindezek szervesen kapcsolódnak abba a több évtizedes munkába, amely a Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja bázisán létrejött.*

A klub megalakulása óta a legnagyobb taglétszámú nyugdíjas egyesülete a Magyar Honvédségnek. Tevékenysége évtizedeken keresztül hatással volt és hatással van napjainkban is a meglévő nyugállományú egyesületek életére. A történet közreadása ezért hasznos lehet a tapasztalatok, módszerek terjesztésében, s mindez a társadalmi kapcsolatok erősítését is szolgálja.

A klub története számomra meggyőzően bizonyítja, az a katona, aki harminc-negyven évet eltöltött a Magyar Honvédség kötelékében, nyugdíjasként is közösségbe vágyik.

Erős baráti, bajtársi kötődések adják azt a megtartó erőt, ami új és új eredményeket ad az egyesület tagjainak.

Mi, akik átvettük tőlük a stafétát — örökségükbe lépve — a beosztásunk adta lehetőségből adódóan csak támogathatjuk Őket.

Tesszük ezt annál is inkább, mert tiszteletre méltó az az út, amít a szervezet harmincöt éves története tükröz. Immár 2920 fős az Egyesület tagsága, s ez óriási szervező munka eredménye.

A klub vezetése a megalakulása óta önzetlen társadalmi tevékenységet folytatott és az aktivistákkal együtt szervezte a nyugállományú tisztek, tiszthelyetesek és polgári alkalmazottak kulturális életét, érdekvédelmét. Segítette és támogatta a rászorulókat és a nehéz szociális helyzetben lévőket, a betegeket, az özvegyeket, s igyekezett enyhíteni a gondoljaikat.

Tiszteletre méltó, ahogy nyugdíjas barátaink felkarolják egymást.

Tiszteletre méltó az az életpálya, amit ki-ki bejárt a Magyar Honvédség kötelékében.

A legkevesebb, amit tehetünk, — s hitem szerint ez kötelességünk — hogy segítjük Őket.

Együtt egy közösségben, ha csodát tenni nem is tudunk, de a napi gondok közepette emberi melegséget, tisztességet és megtartó erőt adni, talán ez több mint a csoda.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom a klub történetét szíves figyelmükbe, elolvasása hozzájárul a múlt megismeréséhez, a közösség értékeinek tiszteletéhez, a hagyományok ápolásához

Budapest, 1996. június

Helgert Imre ezredes s.k.
helyőrségparancsnok

BEVEZETŐ

A Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja az 1995. december 15-ei tisztújító küldött közgyűlésén határozatot fogadott el, hogy 1996-ban a klub megalakulásának 35. évfordulóját méltóképpen megünnepli.

Az elnökség a döntés szellemében a klub történetének megírását felkarolta, azért is, hogy az elmúlt harmincöt év munkájáról, eredményeiről, sikereiről a klub tagságát és a szélesebb közvéleményt megfelelő tájékoztatásban részesítse.

Mindez azért is szükségessé vált, mert a korábban kiadott történeti leírás óta *a klub életében jelentős változások történtek. Megváltozott a szervezeti élet, létrejöttek a fegyvernemi és szolgálati ágaknak megfelelő tagozatok.*

Jelentősen fejlődött az egyesület közművelődési és szociális tevékenysége. Az elért eredmények, sikerek fokozták a klub iránti érdeklődést, amit a taglétszám növekedése is bizonyít.

A történet megírásával és kiadásával az elnökség, a szerző ezt a fejlődést szeretné bemutatni tagjainak és minden érdeklődő barátunknak.

A megemlékezés alkalmából a klub elnöksége ezúton is köszönetet mond a támogatásért: a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Honvédség Parancsnoksága vezetőinek, a fegyvernemi és szolgálati ágak főnökeinek és főnökségeinek, a Budapesti Helyőrségparancsnokságnak, a Magyar Honvédség Művelődési Háza vezetőinek és munkatársaiknak az eddig nyújtott segítségükért és támogatásukért.

Az elnökség köszönetet mond a szerzőnek és a klub tagjainak a történet megírásáért.

Budapest, 1996. június 28.

**A Magyar Honvédség
Budapesti Nyugállományúak Klubjának
Elnöksége**

I.

A KLUB MEGALAKULÁSA

Harmincöt évvel ezelőtt a nyá. tisztek, tiszthelyettesek klubjának megalakulása nagyszerű kezdeményezés volt. A humánus, emberi cselekmények közé sorolhatjuk, mely által a honvédség és a társadalom ügyét szolgálták. A kezdeményezők az összefogás és tenni akarás szép és nemes hagyományát, példáját valósították meg.

Minden kezdetnek, indulásnak rendszerint vannak önzetlen, lelkes aktivistái, megvalósításra törekvői és ellenzői egyaránt. Így történt a klub létrehívásának idejében is. Azokat illeti az elismerés, akik tettek, amikor tehettek és következetesen végezték a szervezés, megalakítás munkáját.

Az épület, melyben a Honvédség Háza — akkor így nevezték — később Tiszti Ház működött Budapesten az V. kerületben a Váci utcában volt. Az épület a második világháború előtt Tiszti Kaszinó néven közismert. Homlokzatán Kölcsey Ferenc költő idézetét olvashatták a járókelők, az arra figyelők. Az idézet napjainkban is fel van írva:

"A Haza minden előtt!"

A teljes szöveg nem kerülhetett felírásra és annak a végét jelenti ez a négy szó, mely a költő versében az alábbiak szerint hangzik:

"Négy szócskát üzenek, vésd jól kebeledbe, s fiadnak
Hagyd örökül ha kihunysz: a Haza minden előtt!"

Az intelmet a Himnusz költője minden magyar emberhez, hazafihoz intézte és elődeink közül sokan arcpoétikájuknak, életük irányvonalának, elveinek tekintették.

A hagyományt folytatta a II. világháború után a Magyar Honvédség is, amikor abban az épületben létrehozta a Magyar Néphadsereg Központi Klubját. A Nyugdíjas Klub megalakulásának idején így nevezték, mely otthont adott és lehetőséget a megalakulására.

A klub megalakulásának időpontja:

1961. április 6.

A hatvanas évek elejére a honvédségből jelentős számban kerültek nyugállományba. A Központi Klub alkalmasnak bizonyult a találkozásokra és sokan éltek is a lehetőséggel. Rendszeressé vált részükről a rendezvények látogatása, a klub előadásain, kirándulásain, üzemlátogatásokon való megjelenés. Sokan családjukkal, gyermekeikkel, unokáikkal együtt jártak étkezni, filmet és egyéb szórakoztató műsort megnézni, mások meg csak beszélgetni.

A nyugállományba helyezettek egy részének nem szakadt meg ilyenképpen kapcsolata a hivatásos állományban lévőkkel és a honvédséggel. Sokan keresték fel a könyvtárat, a folyóirat-olvasót, mások kártyáztak és barátokkal, munkatársakkal találkoztak. A hobbi csoportokban is növekedett a nyugállományúak száma. A kertészkedők, horgászok, bélyeggyűjtők, sakkozók mintegy felét, később még annál is többet, az idősebb korosztályba tartozók jelentették. Több hobbi és szakcsoportban egyesek jeleskedtek és kiemelkedő eredményekről tettek tanúságot.

A bélyeggyűjtők kiállítását példaképpen lehet állítani a nyugállományúak történetében, mivel legeredményesebben szerepeltek. A közönség a szép motívumgyűjteményeket nemcsak megtekintette, hanem az elismerését is kifejezésre juttatta az emlékkönyvben. A kiállításon kiemelkedő volt Farnady Ernő nyá. őrnagy úrkutatói és más ritkaságszámba menő bélyeggyűjteménye. Szép és sikeres később Dr. Moroián György nyá. alezredesnek az 1848—49-es szabadságharc hőseit bemutató gyűjteménye.

Budapesten az V. kerületben lévő Művelődési Házat a nyugállományúak otthonuknak, sajátjuknak tekintették.

Az ajánlott művelődési, szórakozási lehetőségeket igénybe vették. A tradicionális elhelyezés, berendezés, tágas lehetőségét sokan megkedvelték és a főváros központjában lévő Művelődési Házat könnyebben megközelíthették. A sakkban résztvevők büszkéek voltak arra, hogy a honvéd szakosztály keretében indult nyugállományúak Budapest V. kerület I. osztályú csapatában első helyezést értek el.

Ezek a körülmények jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a Művelődési Házon belül a nyugállományúak saját klubjukat hozzák létre.

A klub alapítói közül évtizedek alatt sokan elhunytak és napjainkban már kevesen emlékeznek arra, hogy az 1956. évi forradalmi eseményeket követően a honvédség hivatásos állományában nagy változások történtek. Számosan nem váltak tovább a szolgálatot, különböző társadalmi és egyéni okokból, míg másokat tevékenységük miatt eltávolítottak.

Mindkét csoportba tartozók között voltak már olyan tisztek, tiszthelyettesek, akik a nyugdíj korhatárt elérték. Számosan betegen, rokkantan kerültek nyugállományba.

A hadseregből kiváltak jelentős részének hiányzott a honvédségi kapcsolat és keresték egymást, a baráti találkozások lehetőségét. Ugyanakkor felmerült és jelentkezett a nyugállományba helyezettek összefogásának igénye is. Alkalmasnak látszott erre a különböző műsoros esteken való részvétel, szórakozás és megfelelő elfoglaltság lehetőségének biztosítása.

A Magyar Néphadsereg Központi Klubjának akkori parancsnoka Szász Domokos alezredes 1961. március 23-án egy ilyen jellegű ajándék műsort szervezett a budapesti nyugállományú honvéd személyek részére. A műsor előtt ismertette a nyugállományúak klubjának megalakítására vonatkozó elgondolását. A megjelenteket felkérte, hogy a klub megalakítása előtti beszélgetésen április 6-án jöjjenek össze és tárgyalják meg a tennivalókat.

A kezdeményezést követően történt megbeszélésen kimondták, hogy 1961. április 6-án megalakult a honvéd nyugdíjas klub. Rétegklubként szervezték az akkori sajátosságoknak megfelelően. Ez azt jelentette, hogy a már működő ifjúsági, katonafeleségek stb. klubjához hasonlóan kiscsoportos formában fog tevékenykedni. A megalakulással egyidejűleg nyílt szavazással tíz fős ideiglenes vezetőséget választottak.

Az első vezetőség a következő személyekből állt:

<i>Elnök:</i>	<i>Réczey Ferenc nyá. vezérőrnagy</i>
<i>Elnökk helyettes:</i>	<i>Újvári Sándor nyá. ezredes</i>
<i>Titkár:</i>	<i>Hosmann Ernő nyá. alezredes</i>
<i>A vezetőség tagjai:</i>	<i>Borsós Pál nyá. ezredes</i>
	<i>Görgényi György nyá. alezredes</i>
	<i>Dobák János nyá. főhadnagy</i>
	<i>Bán Sándor nyá. főtörzsőrmester</i>
	<i>Muhari János nyá. őrnagy</i>
	<i>Orosz Jenő nyá. alezredes</i>
	<i>Somogyi Ferenc nyá. ezredes</i>

A vezetőség összetétele azt mutatta, hogy demokratikusan történt az első választás. Részt vettek benne a hivatásos állományból nyugállományba helyezett tisztek és tiszthelyettesek.

Az alakuló értekezleten meghatározták a klubnapok időpontját és a tevékenységgel összefüggő kérdéseket, feladatokat.

A klub elnevezése megalakulásakor: A Magyar Néphadsereg Nyugdíjas Tisztek és Tiszt helyettesek Budapesti Klubja.

Helye: Budapest, V. kerület Veres Pálné utca 1.

A klub főbejárata ennek ellenére a Váci utcai oldalon volt. A honvédség részéről hivatalosan a Veres Pálné utcai elnevezést használták.

A létrehívott klub tevékenységének segítését, működésének anyagi-pénzügyi biztosítását és felügyeletét a Központi Klub parancsnoksága látta el. Rendszeresen személyesen vagy képviselője útján a parancsnok résztvett a nyugdíjas klub vezetőségi ülésein. Megbízásából hosszabb időn keresztül *Novák Károly alezredes* segítette a nyugdíjas klub munkáját.

A klub tevékenységének célját, feladatait, a munka szervezeti kereteit a Központi Klub parancsnoka határozta meg. A Honvédelmi Minisztérium *1961. április 19-én kiadott rendelkezése* a helyőrségi nyugdíjas klubokra vonatkozóan a következőket tartalmazta:

"Összefogni a nyugdíjas tiszteket és tiszthelyetteseket politikai, kulturális és társadalmi vonalon, valamint a kapcsolat felvétele, fenntartása a hadsereg tényleges személyi állományával."

Ezekben az években még igen sok tisztázatlan kérdés volt a nyugállományba került tisztek, tiszthelyettesek körében. Számos ellentmondás nehezítette a klub tevékenységének megindulását. Ezek sorába tartozott és vitatták, hogy ki lehet a klub tagja, melyek a kizáró okok, a régi és új tisztek közötti különbségek, fegyelmi és egyéb személyi kérdések.

A klub vezetősége a sok nehézség ellenére lelkesen és lendületesen kezdte meg szervezői tevékenységét. Ebben *jelentős tájékoztatást és segítséget nyújtott a Fővárosi Honvéd Kiegészítő Parancsnokság.*

Átadta a budapesti nyá. személyek névjegyzékét. Megnézték és vitáztak azon, hogy kiket lehet felvenni, amikor jelentkeznek a klubtagok sorába. A kérdések eldöntésére kijelöltek egy három főből álló bizottságot, hogy kidolgozza a felvétel részleteit. Azt már előre meghatározták, hogy a fegyelmileg nyugállományba helyezett személyek nem lehetnek a klub tagjai. A forradalmi eseményekben résztvettek tevékenységének megítélésében nagyfokú bizonytalanság mutatkozott.

A vezetőség nagy igyekezettel végzett tevékenységét mutatta, hogy április és május hónapokban hetenként értekeztek, üléseket tartottak. Ezekről abban az időben nem vezettek maradandó jegyzőkönyvet, feljegyzéseket és ezért a történet írójának a személyes visszaemlékezések szolgáltak alapul.

Az első emlékeztető klubnapot 1961. május 3-án tartották. A Magyar Távirati Iroda munkatársa külpolitikai tájékoztatót tartott. Május 26-án este vacsorával egybekötött ismerkedési esten vettek részt. A rendezvényre már százharminc meghívót küldtek ki és mintegy százan megjelentek. Az esten a Fővárosi Kiegészítő

Parancsnokság és a Központi Klub Parancsnokság vezetői is résztvettek. *Szász Domokos alezredes* üdvözlő beszédében kitért a klub megalakulásának körülményeire és arra, hogy megteremtették a nyugdíjas klub alapjait.

A klub alapvető kérdéseinek sorába tartozott, hogy a Központi Klub Parancsnoksága a nyugdíjas klub elhelyezésére kezdettől fogva külön helyiséget biztosított. A tagok hetenként egy—két alkalommal összejöttek beszélgetni, sakkozni, kártyázni, olvasni a klub helyiségében. Ezeken az összejöveteleken, klubnapokon szervezték meg a következő — nyugdíjasokat érdeklő — katonai, kulturális előadásokat, rendezvényeket.

Az első néhány hónap alatt szervezett rendezvényeivel megindult a nyugdíjas klub tevékenysége. *Szász Domokos nyá. ezredes erre a következőképpen emlékszik vissza:*

"Ez az időszak igen nehéz szakasza volt a klub életének. Klubot akartunk, de milyen? Nem volt előttünk még példa. A régi kaszinót nem akartuk visszahozni, de milyen legyen az új, tettük fel a kérdést egymásnak? Lassan a beszélgetések, viták közben alakultak ki a célok, feladatok és a közösségi vezetés munkamódszere.

A klub létrehívásának, megalakulásának időszakát az útkeresés kísérlet és a bonyolultság jellemezte. Az egyéni és kisebb kollektívák elgondolását a Központi Klub Parancsnoksága megértésével, útmutatásával kiegészítette, segítette."

A klub vezetőségének és tagságának aktív, kezdeményező segítőkészsége nélkül azonban a nyugdíjas klub nem jöhetett volna létre. A megalakításában résztvett nyá. tisztek, tiszthelyettesek, özvegyek érdemeiről tisztelettel és megbecsüléssel emlékeznek meg az utódok az évfordulók alkalmából.

II.

A KLUB ÉLETE

A nyugdíjas klub megalakulását követően néhány hónap után több alapvető kérdést tisztázott a vezetőség. Elkészítette a belépési engedélyeket és a klubtagság névjegyzékét, nyilvántartását. Az ideiglenes vezetőség helyett *1961. augusztus 2-án, hetvenöt klubtag jelenlétében, nyílt szavazással, egyhangúan új vezetőséget választottak.*

A vezetőség tagjai lettek a következők:

<i>Elnök:</i>	<i>Újvári Sándor nyá. ezredes</i>
<i>Alelnök:</i>	<i>Pribil Rezső nyá. ezredes</i>
<i>Titkár:</i>	<i>Hosmann Ernő nyá. alezredes</i>
<i>Vezetőség tagjai:</i>	<i>Borsós Pál nyá. ezredes</i>
	<i>Kővári Sándor nyá. ezredes</i>
	<i>Somogyi Ferenc nyá. ezredes</i>
	<i>Tuli István nyá. ezredes</i>

A vezetőség létszáma tíz főről hétre csökkent. Kimaradtak az alacsonyabb rendfokozatú és a fiatalabb évfolyamba tartozó nyá. tisztek, tiszthelyettesek.

A klub elnöki és titkári feladatainak ellátásában néhány évig nem történt változás. A vezetőség tagjai sorából elhunyt Somogyi Ferenc nyá. ezredes helyett Bognár Ferenc nyá. századost és a lemondott Tuli István nyá. ezredes helyett Bismats István nyá. alezredest választották meg.

A klub rendezvényei színvonalasak voltak, melyek iránt a klubtagság érdeklődése igen jelentősen megmutatkozott. Az előadásokon a tagság 68-80% résztvett számos esetben. Az összejöveteleket általában családi hangulat jellemezte. Alakult folyamatosan egy olyan törzsgárda, melyhez tartozók szívügyüknek tekintették a klubélet folyamatos munkáját és fejlesztését. A klub vezetősége igyekezett megtalálni a közösség szolgálatának legjobb módszereit. Ennek folytán évről-évre javult tevékenységük és a szervezeti életük.

A klubtagság nem járt együtt tagdíjfizetéssel, bár időközben voltak javaslatok arra, hogy vezessék be, erre azonban nem került sor.

A klubtagok közül ebben az időben számosan oktató, nevelő tevékenységet végeztek a Magyar Honvédelmi Szövetségben. Előadásokat tartottak, lövészeteket vezettek és a hadkötelesek katonai előképzésében eredményes munkát végeztek.

Sokan a kerületek tartalékos tiszti oktatásában kiemelkedően szép eredményeket értek el.

Az V., XI. és más kerületekben, valamint több országos hivatalban és szervezetben dolgoztak. Az előadók, foglalkozásvezetők közül többen elismerésben részesültek, néhány alkalommal *Hegyi László nyá. vezérőrnagy, Papp Gyula nyá. ezredes, Görgényi György nyá. alezredes és többen mások*. Mindez jó példája annak, hogy milyen módon hasznosították katonai ismereteiket és tapasztalataik átadását. Ezek hasznára váltak a honvédelemnek és az egyéneknek egyaránt.

A klubban értékes előadásokat tartottak a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia harcászati, hadtörténeti tanárai, a Haditechnikai Intézet és az Országos Tervhivatal vezetői és munkatársai. A II. világháborút követő időkről egyszerű hangvételű előadást tartott Veres Péter és a nemzetközi helyzetről Pálfy József ismert újságíró. A hadsereg vezetői közül is tartottak tájékoztató jellegű előadásokat különböző témákból a tagság részére.

A szomszédos hadseregek hazánkban tartózkodó vezetői közül több alkalommal látogatást tettek a Központi Klubban s közben érdeklődtek a honvéd nyugdíjasok klubja felől. *A klubvezetőségét néhány alkalommal a Honvédelmi Minisztérium részéről meghívták katonai harcászati bemutató gyakorlatra*. Az első időkben ilyenekre Várpalotán került sor, melyet követett még számos helyre történő meghívás.

A klub vezetősége igyekezett foglalkozni a tagság munkába helyezésével. Segítettek munkaalkalmat, lehetőséget keresni a dolgozni szándékozók részére. A nyá. tiszteknek, tiszthelyetteseknek szükségük volt a kis nyugdíjuk miatt arra, hogy keresethez juthassanak.

A klubban rendszeresen szerveztek társadalmi munkákat (faültetés, szüretelés, anyaggyűjtés, stb.), melyen önként jelentkezés alapján számosan résztvettek. Kapcsolatot kerestek a különböző nyugdíjas egyesületekkel, szervezetekkel, köztük az Óbudai Hajógyár Nyugdíjas Klubjával. Közös rendezvényeket szerveztek és hajókirándulást Visegrádra.

A klub tagsága folyamatosan növekedett és néhány év alatt elérte a háromszáz főt. A klub által tervezett kirándulásokra a Honvédelmi Minisztérium az első években kétezer kilométer utazást biztosított autóbusszon. Ez azt jelentette, hogy díjtalanul évente négy—öt alkalommal egy-egy napos kirándulást tettek meg.

Kapcsolatot létesítettek és segítséget nyújtottak a pár évvel később Székesfehérváron alakuló Honvéd Nyugdíjas Klub létrehozásához. A vezetőség igyekezett a tapasztalatait átadni a szervezésben és a rendezvények megtartásában is. Kölcsö-

nős látogatásokat tettek és Budapesten fogadták a fővárost látogató csoportjukat, részükre programot is készítettek.

A klubvezetősége évenként rendszeresen megtartotta közgyűlését. Ezeken beszámoltak az évi tevékenységről és kiegészítették vagy újra választották a vezetőséget. *Az 1966. február 2-án megtartott közgyűlésen, az elhunyt Hosmann Ernő nyá. alezredes, titkár helyett Görgényi György nyá. alezredest választották meg titkárnak.*

Hosmann Ernő nyá. alezredesnek, a klub első titkárnak emlékét — aki haláláig fáradhatatlanul és odaadóan végezte tevékenységét — a közgyűlés jegyzőkönyvben öröktette meg. A közgyűlés Pribill Rezső nyá. ezredes helyett megválasztotta vezetőségi tagnak Paróczai Imre nyá. századost.

A klub létszámának növekedése következtében felvetődött, hogy a titkári teendőket — mely állandó jellegű adminisztrációs munkával járt — havi tiszteletdíj vagy óradíj biztosításával végezzék el. Az elgondolást a *Központi Klub parancsnoksága* jóváhagyta és *1966-tól kezdve egy független titkári helyet biztosított az állományából.* A feladatok folyamatos, eredményes elvégzése érdekében erre igen nagy szüksége volt a klub vezetőségének és tagságának. Ez időtől kezdődően a titkár (titkárok) szerződéses polgári dolgozóként végezték munkájukat.

Egy időben egy-másfél éven keresztül *Görgényi György nyá. alezredes* helyett a titkári teendőket *Jámbor Ferenc nyá. alezredes* látta el.

A klubnak megalakulása idején és azt követő években mai értelemben vett alapszabályzata nem volt. *Hasonló klub az országban még nem működött. A tevékenység tartalmát, módszereit a vezetőségnek a Központi Klub parancsnokságával közösen kellett kialakítani.* Ebben a vonatkozásban igen jó volt az együttműködés, s így meghatározták a nyugdíjas klub alapvető feladatait. Akadtak kezdeti nehézségek, bizonytalanságok, ám ezeket közösen rendszerint sikerült jól megoldani. *Szász Domokos ezredes, Görgényi György és Jámbor Ferenc nyá. alezredesek elismerésre méltó, fáradtságot nem ismerő közös tevékenységet végeztek.*

A klub megalakulásának időszakában, az elnöki teendők ellátásában hosszabb időn keresztül igen aktív munkát fejtett ki *Újvári Sándor nyá. ezredes.* A klub céljai érdekében önzetlenül tette mindazt, amit tehetett. Közismert és elismert volt határozott, energikus cselekvő képességéről. Munkatársaival *Borsós Pál nyá. ezredessel* jól együtt tudtak dolgozni.

Újvári Sándor nyá. ezredes neve, alapítótagsága, összeforrott az alapító tagokéval és a klub történetével. Fáradhatatlan munkássága, melyet a klub érdekében végzett nem évülhet el. Klubtársai, a vezetőség későbbi elnökei, tagjai tisztelet-

tel emlékeznek meg róla. Tevékenységét az elkövetkező közgyűlésen jegyzőkönyvben örökítették meg, tiszteletbeli elnökként.

A hatvanas évek végén a Honvédelmi Minisztérium vezetése szükségesnek tartotta, hogy a honvéd nyugdíjas klubok — melyek sorra alakultak vidéken is — tevékenységüket, működésüket egységes elvek alapján végezzék. *Ezek a körülmények tették indokolttá, az egységes szabályozási elvek kialakításán kívül a klubok működési szabályzatának kidolgozását és kiadását. Az 1970. évi 20-as számú parancs szabályozta a nyugállományba helyezett honvéd személyek és özvegyek helyzetét. Intézkedett a tevékenység szervezettebbé tételére és kifejezésre juttatta a hadsereghez való tartozást az egész élettevékenység elismerését és megbecsülését.*

A parancs a hadsereg nyá. tagjainak társadalmi összefogására és a hadsereghez tartozásuk további elmélyítése érdekében intézkedett a *"Fegyveres erők és testületek nyugdíjas klubja"* létrehozására. Az elnevezés ettől az időtől megváltozott, az elhelyezés azonban nem.

A klub szervezeti és működési rendjét, tevékenységének körét, irányítását, a tagok jogait és kötelességeit az *"Alapszabály"* tartalmazta, mely a budapesti klub tízéves gyakorlata alapján került megfogalmazásra. A klub vezetősége által kidolgozott "Alapszabályt" a Központi Klub parancsnoksága elbírálás után felterjesztette, melyet a Honvédelmi Minisztérium 1971-ben jóváhagyott.

A klub működésének kialakult rendszerét az "Alapszabály" tartalmazta a következőképpen:

— A klubot a vezetőség irányítja. A vezetőséget a tisztújító közgyűlés kettő évenként választja meg. A titkárt — a vezetőség javaslatát figyelembe véve — a Központi Klub parancsnoka alkalmazza.

— A vezetőség a munkájáról a közgyűlésen számol be a tagságnak, a titkár a vezetőségnek és a Központi Klub parancsnokának. A közgyűlést évenként össze kell hívni.

— A vezetőség munkarendjét a feladatoknak megfelelően határozza meg.

Később 1972-ben *Dr. Kovács Zoltán nyá. ezredes* és *Kadlec Gyula alezredes* "Tájékoztatót" készített a nyá. honvéd személyek részére. A tájékoztató tartalmazta a nyugállományúakról való gondoskodást, lakás, egészségügy, üdültetés, vasúti kedvezmény, szociális segítélyezés jogosultságait. A klub vezetősége ezeket a tagsággal kivonatossan ismertette.

A Magyar Néphadsereg Központi Klubja részéről *Novák Károly és Jansik János alezredek* segítették a nyugdíjas klub vezetőségét a munka végzésében. Rendszeresen résztvettek a vezetőségi üléseken, közösen alakították a klub programját és biztosították azok megvalósításának anyagi-technikai és személyi feltételeit.

A Fővárosi Kiegészítő Parancsnokság részéről *Horváth János őrnagy sokoldalú támogatást nyújtott* a klub vezetőségének a nyugdíjasok érdekében végzett munkájukban.

A folyamatosan növekvő létszám - már meghaladta az ötszáz főt — megkövetelte a klub vezetőségétől a tevékenység irányításának újabb módszereit és a feladatok átgondoltabb elosztását a vezetőség tagjai között.

Ennek érdekében a *vezetőség, a tagság bevonásával a következő albizottságokat hozta létre:*

Oktatási- nevelési albizottság:

vezetője: Karátsony József nyá. ezredes

Szociális és kegyeleti albizottság:

vezetője: Jámbor Ferenc nyá. alezredes

Adminisztrációs albizottság:

vezetője: Bácskai János nyá. őrnagy

Propaganda albizottság:

vezetője: László Aladár nyá. alezredes

Klubszoba felelős, egyben titkár helyettes: Balla Géza nyá. alezredes.

Összekötő az Óbudai Hajógyár Nyugdíjas Klubjával: Bognár Ferenc nyá. százados.

A klub vezetőség létszámát 1971-ben a megnövekedett feladatok eredményesebb elvégzése céljából 11 főre emelték. A decemberi közgyűlésen a vezetőséget ennek megfelelően kiegészítették, megválasztották. A vezetőség összetétele a következőképpen alakult:

Díszelnök:	Görgényi Dániel nyá. vezérőrnagy
Elnök	Újvári Sándor nyá. ezredes
Elnök helyettes:	Borsós Pál nyá. ezredes
Tükár:	Görgényi György nyá. alezredes
Tükár helyettes:	Balla Géza nyá. alezredes
A vezetőség tagjai:	Karátsony József nyá. ezredes
	Jámbor Ferenc nyá. alezredes
	László Aladár nyá. alezredes
	R. Tóth Antal nyá. alezredes
	Bácskai János nyá. őrnagy
	Bognár Ferenc nyá. százados
	Sipos József nyá. főtörzsőrmester

Az új nyugdíjtörvény bevezetésével ebben az időben feszültség keletkezett a régi és új nyugdíjasok között a nyugdíjak összege miatt. A feszültség feloldása érdekében a klub vezetősége részéről az elnök és helyettese felkereste *Nyitrai Lajos pénzügyi csoportfőnököt és Andó Ferenc igazgatási és jogi csoportfőnököt*. Felvették a nyugdíjasok között fennálló ellentéteket, az ellátás miatt és kérték, hogy a lehetőségekhez képest, a régi alacsony nyugdíjjal rendelkező nyugállományúak részére biztosítsák a nyugdíj összegének felemelését. Sürgősebb esetekben pedig az arra rászorulókat, ügyük elintézéséig részesítsék segélyben. *A klub vezetősége jogot kapott arra, hogy javaslatot tegyen a nyugdíj összegének felemelésére, illetve segélyezésre*. Ezzel a lehetőséggel a vezetőség élt, melyet gyakorlatban a későbbiekben is alkalmazott.

A tagság érdekében — mivel igen sok jogi és pénzügyi kérdés merült fel — bevezették a díjtalan jogi- és pénzügyi tanácsadást.

A szervezeti változások és ennek nyomán kialakult személyi választások, valamint a tevékenység pontosabb meghatározása lendületet adott a vezetőségnek és növelte önállóságát. *A tagsággal való törődés előtérbe került és helyes módszernek bizonyult. Ez megnyilvánult az 1971-72 években bevezetett beteglátogatásokkal és a születésnapok köszöntésekkel.*

A klubtagság a kisebb létszám következtében áttekinthető volt és amikor valaki megbetegedett, a vezetőség tagjai vagy a szociális bizottság tagjai meglátogatták a lakásán, vagy a kórházban. *Ebben az időben került bevezetésre a kerekévfordulós születésnapok köszöntés.* Hatvanéves kortól ötvenként köszöntötték a születésnaposokat. Kezdetben minden tagot a lakásán köszöntött a vezetőség egy kis ajándék átadásával. Gyakorlatban az is előfordult, hogy a vezetőség meghívta külön köszöntésre, majd egyes esetekben a klubban került sor a tagok köszöntésére. Ezek együtt jártak egy kis ünnepélyességgel és baráti beszélgetéssel. Számosan megköszönték mindezt a klub vezetőségének szóban és többen levélben.

Az egymással való törődésnek ezek a formái elnyerték az idős nyugállományúak tetszését és örömmel fogadták el mindazt. Előfordult olyan is, aki könnyezve, meghatódottan mondott köszönetet az átadó elnöknek vagy titkárnak.

III.

A KLUBÉLET FEJLŐDÉSE

Az 1971-es 72-es évektől a klub tevékenysége a vezetőségi jegyzőkönyvek alapján folyamatosan követhető. Szervezettebbé vált a vezetés, amelyet az is bizonyít, hogy az állandó jellegű feladatokat meghatározták. A vezetőségi ülések rendszeresebbé váltak, melyet minden hónap első szerda délutánján tartottak. Kiadták az új tagsági igazolványokat és bevezették az ügyeletet a klubhelyiségben. Az igényeknek megfelelően megszervezték a jogi és pénzügyi tanácsadást, melyet Dr. Kádár Pál és Bácskai János nyá. őrnagy tartott.

Új feladatként jelentkezett a kórházi beteglátogatás és a klubtagok kerek évfordulós születésnapi köszöntése. E feladathoz a Honvédelmi Minisztérium a Fővárosi Kiegészítő Parancsnokság útján biztosította a szükséges anyagiakat. Ezek a tevékenységek növelték a nyugállományúak körében a klub tekintélyét.

A megnövekedett létszámú tagság igényelte a kirándulások növelését, melyekhez szükségessé vált az autóbusz-kilométer felemelése. A klub vezetősége ennek érdekében *Csémi Károly altábornagy vezérkari főnökhöz fordult kérelemmel*, aki fogadta a vezetőség három tagját és meghallgatta problémáikat. Kéréseik alapján az évi kilométer kiszabatot hatezer kilométerre felemelte. A megnövekedett kilométer mennyiség lehetővé tette, hogy a vezetőség növelje a kirándulások és ezzel együtt a résztvevők számát. Lehetőség nyílt arra, hogy nagyobb távolságokra lévő helyeket is felkeressenek.

Az igényeknek megfelelően évente egy—két alkalommal hangversenyeket szerveztek "Kedvelt régi melódiák" címmel, amelyeken neves művészek léptek fel az Állami Operaházból és az Operett Színházból. Zenét több alkalommal a Honvéd Központi és a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia zenekara biztosított.

A néphadsereg vezetői eleget téve a klub vezetőség kérésének, fegyvernemi bemutatókra is meghívták a nyá. tiszteket, tiszthelyetteseket. Így került sor Várpalotán tüzer éleslövészettel egybekötött harcászat, Reziben lövészharcgyakorlat és Abasáron harckocsizó bemutatókra, amelyeket más fegyvernemi bemutatók is követtek.

Az 1972. évi közgyűlést megelőzően elhunyt *Balla Géza nyá. alezredes helyett a vezetőségbe választották F. Szabó István nyá. ezredest, Miskolczi Ferenc nyá. ezredest és Együd István nyá. alezredest.*

A klub vezetőségét 1973-ban a közgyűlésen újraválasztották, mely tizenöt főből állt:

Diszelnök:	Görgényi Dániel nyá. vezérőrnagy
Elnök:	Újvári Sándor nyá. ezredes
Elnök helyettes:	Miskolczi Ferenc nyá. ezredes
Tüktár:	Görgényi György nyá. alezredes
A vezetőség tagjai	Karátsony József nyá. ezredes
	Sárközi Sándor nyá. ezredes
	Végh Lajos nyá. ezredes
	Dr. Erdész László nyá. alezredes
	Együd István nyá. alezredes
	Jámbor Ferenc nyá. alezredes
	László Aladár nyá. alezredes
	Kabán Béla nyá. alezredes
	Molnár János nyá. alezredes
	R. Tóth Antal nyá. alezredes
	Bácskai János nyá. őrnagy
	Pischler Imre nyá. főtörzsőrmester

Az albizottságok helyett ebben az évben már bizottságok alakultak:

A szervező bizottság

vezetője:

Karátsony József nyá. ezredes

Tagjai:

Együd István nyá. alezredes

László Aladár nyá. alezredes

R. Tóth Antal nyá. alezredes

Szociális és kegyeleti

bizottság vezetője:

Sárközi Sándor nyá. ezredes

Tagjai:

Jámbor Ferenc nyá. alezredes

Bognár Ferenc nyá. százados

Pischler Imre nyá. főtörzsőrmester

Kultúrfelelős:

Kabán Béla nyá. alezredes

Jogi Tanácsadás felelős:

Dr. Erdész László nyá. alezredes

Klubszoba felelős:

Molnár János nyá. alezredes

Pénzügyi felelős:

Bácskai János nyá. őrnagy

Fegyvernemi felelős:

Végh Lajos nyá. ezredes

A klubtagok létszáma 1973 októberre elérte az 1000 főt. Az ezrediknek belépő Szabó Lajos nyá. alezredesnek a vezetőség ajándék könyvet adott át.

Ebben az időszakban egyre jobban előtérbe került az Alapszabály módosításának szükségessége, melyre javaslatot dolgozott ki, Karátsony József nyá. ezredes, Dr. Erdész László és Együd István nyá. alezredesek.

Az "ALAPSZABÁLY" módosításakor a vezetőség és a Központi Klub parancsnoksága abból indult ki hogy ez a módosítás a néphadsereg minden nyugállományú klubjának a tevékenységét szabályozza. A budapesti nyugállományúak klubjának a helyzete azonban sajátos. Általánosan megegyező vonásai ellenére sokban eltér más helyőrségek nyugállományú klubjaitól (Fővárosi adottságok, nagyobb létszám, stb.). Ezért a vezetőség javaslatát figyelembe véve került kidolgozásra és nyert jóváhagyást a módosítás, mely több pontban kibővítette az eredeti szöveget.

Ezek lényege a következő:

— A vezetőség létszámát felemelte. A titkárok számát kettő főben állapította meg. Diszelnök megválasztását írta elő.

— A felügyeletet meghatározta a Központi Klub és a Fővárosi Kiegészítő parancsnoka személyében.

— Törvényesítette a gazdasági, pénzügyi ráfordításokat.

— Tekintettel a nagy létszámra, a nagy távolságokra, kihelyezett klubok létrehozását határozta meg.

Az elgondolással szemben ellenállás mutatkozott, még a vezetőség részéről is. A kihelyezett klubra vonatkozó elgondolás a pesterzsébeti "Csili Művelődési Ház"-ban kialakult, létrehozott területi klubra vonatkozott, mely spontán jött létre az ott lakók kezdeményezésére. Ezért javasolta az MN Központi Klub parancsnoksága a két titkárt. A második titkár a kihelyezett klubok működtetését, vezetését kapta feladatul. Ebben a kérdésben viták, tárgyalások folytak és a tapasztalatok gyűjtése megkezdődött.

A vezetőség tevékenységét, munkáját ezek után igyekezett rendszeressé tenni. Bevezették a titkári fogadóórát, melyet minden szerdán 14-17 óra között tartottak. Ezt az irodaajtón is feltüntették, mely a nyugállományúak ellenzésével találkozott, és tiltakoztak a hivatalos forma ellen. Bevezetésre került a ruházati akció, amelyen kezdetben a honvédségi anyagokat jutányosan, leszállított áron meg lehetett vásárolni.

Az érdekvédelmi szerv, amelyet a Fővárosi Kiegészítő Parancsnokságnál létrehoztak, rendszeresen kezdett foglalkozni a nyugállományú honvéd személyek segítségével és ügyeivel.

A vezetőségi ülésen is részt vett már esetenként a meghívásnak megfelelően Kecskeméti László alezredes, vagy helyettese.

A vezetőség 1974 márciusában Kendernai Györgyné katonaozveggy levélben tett kezdeményezésére megalakította a nőtagozatot. Igen lelkes, tevékeny munkát végeztek a katonaozveggyek számbavétele és meglátogatása terén. Ebben különösen élenjárt: Szittyai Ignácné, Pohocsa Sándorné, Fövényesi Károlyné, Balla Gézáné, Burai Andrásné, Kelencz Istvánné és sokan mások.

Megnőtt az országjáró kirándulásokon résztvevők száma. Egy évben 5-600 főre emelkedett. Kialakultak a havonta megtartásra kerülő erdei séták a budai hegyekben. *A csoportokat F. Szabó István nyá. ezredes, majd később Bognár Ferenc nyá. százados vezette.*

A vezetőség munkáját a Honvédelmi Minisztérium vezetői és a Központi Klub parancsnoka nagyra értékelte. Kifejezésre jutott ez az évenként megtartott közgyűléseken. Minden évben többen és többen kaptak dicséretet, jutalmat tevékenységükért.

A klub létszáma a 70-es évek első felében nagymértékben megnövekedett. Havonta 15-20 új tag lépett be. *1974-re a létszám elérte az 1400 főt. Ebből aktívan tevékenykedett 4-500 fő. A beteglátogatás 150-160 fő volt évente.*

A klub vezetőségét 1974-ben fogadta — a tájékoztató és problémák meghallgatása céljából — Kálazi József vezérőrnagy, személyügyi főcsoportfőnök. A tájékoztatásban a kereseti korlátozás feloldásának kérése és a nyugdíj rendezése, valamint a kilométer kiszabot felemelése szerepelt. A tájékoztatón résztvett Sárközi Sándor nyá. ezredes, Görgényi György nyá. alezredes és Szász Domokos ezredes.

A rendezvények során igen *nagy népszerűségnek örvendett* a klubtagság körében *Kabán Béla nyá. alezredes által vezetett zenés klubdelután.* Ezeket a zeneművek ismertetése mellett lehetőséget biztosított zenei totóra, melyet értékelt és jutalmazott.

A klub vezetősége készült az agitációs — propaganda munka javítására, megszervezte az összekötőket egy-egy lakóterületen. Az összekötők havonta résztvettek eligazításokon és megbeszéltek a tennivalókat.

A vezetőség tapasztalatcserét folytatott a vidéki — így a székesfehérvári és szegedi — nyugállományú szervezetek vezetőségeivel. Segítségnyújtott a vidéken alakuló kluboknak tapasztalatcsere formájában és fogadta azok Budapestre érkező küldöttségeit, kiránduló csoportjait. A klub titkára a tapasztalatait közreadta a Honvédségi Szemlében is.

A katonai filmstúdió filmet készített a nyugállományban lévőkről a Gyula-Békéscsaba kirándulás alkalmából. A klub tagjai közül a filmben szerepeltek: Sárközi Sándor és Végh Lajos nyá. ezredesek, Kerti Imre és Csécsi Barnabás

nyá. alezredek. A film címe: "S lettünk az új rend katonái". A filmet a felszabadulás 30. évfordulójának évében, 1975-ben mutatták be a közgyűlésen.

A munkarend a klubban és vezetőségben folyamatosan alakult ki közben. Előfordultak vitás kérdések a soron lévő feladatok előkészítése és végrehajtása során. A részletkérdésekben adódtak véleménykülönbségek, azonban a főkérdésekben egység mutatkozott.

A nagyobb jelentőségű rendezvények, feladatok, problémák, vitás kérdések eldöntésében rendszerint segített nyugodt és kiegyensúlyozott módszerével *Szász Domokos ezredes*, a Központi Klub parancsnoka és a Honvédelmi Minisztérium Kulturális osztálya is.

A klub fejlődése az 1970-75 év közötti időszakban a legjelentősebbek közé tartozik. A vezetőség és a tagság ebben az időben egyre eredményesebben tevékenykedett, a meghatározott elveknek, céloknak és feladatoknak megfelelően. Fejlődött a klubélet és tartalmasabb lett a társadalmi, kulturális és szociális munka. Az ismeretek bővítéséhez, gyarapításához az irodalom, a művészet megszerettetéséhez jelentősen hozzájárult a Magyar Néphadsereg Központi Klubjának támogatása. A klub könyvtárát és művelődési lehetőségeit egyre inkább igénybe vették a nyugálományban lévők is.

A klub vezetésében az 1975. évi közgyűlésen újabb változások következtek. *Újvári Sándor nyá. ezredes betegségére és korára való tekintettel már 1974-ben kérte a klub elnöki teendők alóli felmentését. Miskolczi Ferenc nyá. ezredes elnökhelyettes pedig más irányú társadalmi elfoglaltságára hivatkozva nem vett részt a klubvezetés munkájában és lemondott. Az elnöki teendőket ezért már 1974-től megbízás alapján Sárközi Sándor nyá. ezredes látta el. R. Tóth Antal nyá. alezredes és Pischler Imre nyá. főtörzsőrmester betegségére tekintettel kérte a vezetőségi tagság alóli felmentését. Helyettük Dr. Csima János nyá. alezredes és Fogarasi József nyá. főtörzsőrmester került a vezetőségbe.*

A klub 1975. évi közgyűlésén — mely 1976. január 15-én került megtartásra — emlékezett meg alapításának tizenötödik évfordulójáról. *A tisztújító közgyűlésen megválasztotta az új vezetőségre a következőket:*

<i>Díszelnök:</i>	<i>Görgényi Dániel nyá. vezérőrnagy</i>
<i>Elnök:</i>	<i>Sárközi Sándor nyá. ezredes</i>
<i>Elnök helyettes:</i>	<i>Karátsony József nyá. ezredes</i>
<i>Tükár:</i>	<i>Görgényi György nyá. alezredes</i>

Új vezetőségi tagok: Dr. Csima János nyá. alezredes
 Juhász Béla nyá. alezredes
 Fogarasi József nyá. főtörzsőrmester
 Szittyai Ignácné katonaozvegy

Társadalmi Bizottságok:

A szervező bizottság

vezetője:

Tagjai:

Karátsony József nyá. ezredes
 Dr. Csima János nyá. alezredes
 Juhász Béla nyá. alezredes
 László Aladár nyá. alezredes

Szociális és kegyeleti

bizottság vezetője:

Tagjai:

Végh Lajos nyá. ezredes
 Jámbor Ferenc nyá. alezredes
 Együd István nyá. alezredes
 Bognár Ferenc nyá. százados

Közművelődési felelős:

Aktívák felelőse:

Nőtagozat felelős:

Jogi Csoport felelős:

Klubszoba felelős:

Pénzügyi felelős:

Kabán Béla nyá. alezredes
 Molnár János nyá. alezredes
 Szittyai Ignácné katonaozvegy
 Dr. Erdész László nyá. alezredes
 Molnár János nyá. alezredes
 Bácskai János nyá. őrnagy

A közgyűlésen a "Haza Szolgálatáért Érdemérem" Arany fokozatával tüntette ki a Honvédelmi Miniszter Újvári Sándor nyá. ezredest, Ezüst fokozatával Bognár Ferenc nyá. századost. Miniszteri elismerésben részesült Görgényi György nyá. alezredes. A klub alapító tagjainak a klubvezetőség emléklapot adott.

Két évvel később az 1977. évi közgyűlésen a vezetőség összetételében újabb változás történt. *Kiváltak a vezetőségből:* Karátsony József és Végh Lajos nyá. ezredesek, László Aladár és Molnár János nyá. alezredesek, valamint lemondott a titkári teendőkről Görgényi György nyá. alezredes. *A vezetőség tagja és elnökhelyettese lett* Lantos Gyula nyá. ezredes, titkár Geréb Béla nyá. alezredes. *A vezetőség tagjai sorába választották:* Borsi Sándor és Dr. Moroián György nyá. alezredeseket.

Görgényi Dániel nyá. vezérőrnagy betegsége folytán nem tudott tovább résztvenni a klubéletben és helyette *díszelnöknek Kálazi József nyá. vezérőrnagyot választották meg.* A vezetőség összetétele a következőképpen alakult:

Díszelnök:	Kálazi József nyá. vezérőrnagy
Elnök:	Sárközi Sándor nyá. ezredes
Elnök helyettes:	Lantos Gyula nyá. ezredes
Titkárok:	Geréb Béla nyá. alezredes
	Bácskai János nyá. őrnagy
A vezetőségi tagok:	Bornár Ferenc nyá. százados
	Borsi Sándor nyá. alezredes
	Dr. Erdész László nyá. alezredes
	Együd István nyá. alezredes
	Jámbor Ferenc nyá. alezredes
	Juhász Béla nyá. alezredes
	Kabán Béla nyá. alezredes
	Dr. Csima János nyá. alezredes
	Dr. Moroián György nyá. alezredes
	Szittyai Ignácné katonaözvegy
	Fogarasi József nyá. főtörzsőrmester

A bizottságok is átalakultak:

Szervező bizottság:	Juhász Béla nyá. alezredes
	Kerekes Szilveszter nyá. ezredes
	Fogarasi József nyá. főtörzsőrmester
Szociális és kegyeleti bizottság:	Lantos Gyula nyá. ezredes
	Jámbor Ferenc nyá. alezredes
	Együd István nyá. alezredes
Közművelődési bizottság:	Kabán Béla nyá. alezredes
	Borsi Sándor nyá. alezredes
	Dr. Moroián György nyá. alezredes
	Bognár Ferenc nyá. százados
Nőtagozat felelős:	Szittyai Ignácné katonaözvegy
Jogi felelős:	Dr. Erdész László nyá. alezredes
Pénzügyi felelős (egyben titkár):	Bácskai János nyá. őrnagy

A Magyar Néphadsereg Központi Klubja 1978-ban átszervezés következtében a Magyar Néphadsereg Művelődési Háza elnevezést kapta, és átköltözött a Váci utcából a Népstadion út (ma Stefánia út) 34. szám alá. A Nyugállományúak Klubja vele együtt áttelepült és a II. emelet 208-209-es helyiségben nyert elhelyezést.

Az 1978. évben jelentős kezdeményezés történt a klub vezetőségében. A klub létszámának folyamatos növekedése a vezetőség részére megnehezítette a klub irányítását. Ez a körülmény indította és adta azt az elgondolást, hogy fegyvernemi csoportokat, szekciókat, társadalmi bizottságokat hozzon létre. A kezdeményezést a megvalósítás követte, és a klub vezetősége a szervezésre felkért, bevont tevékeny klubtagokat. A bizottságok vezetőit a klub vezetősége segítette tevékenységük megkezdésében. A társadalmi bizottságok létrehozását indokolta az is, hogy a kihelyezett klubok létrehozásának lehetősége nem valósult meg.

A fegyvernemi társadalmi bizottságok a megalakulás kezdeti időszakában 5-7 főből álltak. A társadalmi bizottságok vezetői résztvettek a klub vezetőségének tevékenységében. Meghívást kaptak és résztvettek a vezetőségi üléseken és számos kérdésben az elnök és a titkár útmutatása, valamint a vezetőség terve szerint jártak el. A bizottságok vezetőségei készítették el a csapatlátogatások tervét és szervezték a fegyvernemi, szakágak vezetőivel. *Havonta fegyvernemi napot és szakcsoport napot, délutánt szerveztek és tartottak saját terveik szerint.* Esetenként a fegyvernemről vagy más területről tájékoztató előadást vagy filmvetítést tartottak. Évenként egy alkalommal beszámoltak a kialakuló gyakorlat szerint tevékenységükről a vezetőségnek és a tagságnak. A beszámolóval egyidejűleg megtették javasolataikat a következő évre.

Az 1979. évi beszámoló és tisztújító közgyűlésen már a fegyvernemi társadalmi bizottságok kezdeti eredményeiről és további feladataikról adott számot a vezetőség. Újra választotta a vezetőséget és a *betegség következtében kivált Dr. Csima János nyá. alezredes helyett Kerekes Szilveszter nyá. ezredest választották meg.*

Az 1981. évi ünnepi — 20. évforduló — és tisztújító közgyűlésen, december 10-én Együd István, Dr. Erdész László, Jámbor Ferenc nyá. alezredek helyett a vezetőségbe választotta a közgyűlés: Kovács Imre nyá. alezredest, Szepezdi Dezső nyá. alezredest, Nagy János nyá. mk. ezredest.

A klub 20 éves jubileuma alkalmából Dr. Moroián György és Juhász Béla nyá. alezredek filmet készítettek a klub életéről. A filmet nagy sikerrel levetítették a közgyűlésen résztvevők előtt. Sokan magukra ismertek a filmben, mely emlékeztetett a közös rendezvényekre, jól sikerült kirándulásokra, múzeum látogatásokra és számos más összejövetelre.

Az ünnepi közgyűlésen a honvédelmi miniszter üdvözlétét Tersztenyák András vezérőrnagy adta át a résztvevőknek. *Az évforduló alkalmából a Honvédelmi Miniszter kitüntetésben részesítette Kabán Béla, Dr. Moroián György, Juhász Béla nyá. alezredekét, a Haza Szolgálatáért Erdemérem Arany fokozatával.* A klub társadalmi tevékenységében kiemelkedően résztvevők közül tizenöt főt a honvédelmi miniszter öt főt a politikai főcsoportfőnök részesített dicséretben és jutalomban.

A következő évben, 1982-ben a *Honvéd Filmstúdió* készített filmet a *nyugállományban lévő tisztekről és tiszthelyettesekről*, a "Hősök nem pihennek" címen. A *filmben a klub vezetőségi tagjai közül résztvett*: Borsi Sándor, Kabán Béla, Juhász Béla, Dr. Moroián György és Szepezdi Dezső nyá. alezredes.

A filmet nagy sikerére való tekintettel a klub tagsága előtt tíz alkalommal vetítették. Azt követően az ország különböző katonai alakulatainál a nagy műsor filmek előtt bemutatták. A filmnek az egész honvédségen belül igen jó visszhangja volt.

A nagy létszámú klubtagság — amely már elérte az 1900 főt — szükségessé tette a fegyvernemi csoportok eredményesebb működésének segítését. *A fegyvernemi szekciók, társadalmi bizottságok vezetői az 1978—79. évektől a következők voltak:*

Összefegyvernemi:	Kozma Ferenc nyá. ezredes
Légvédelmi és repülő:	Korein Mihály nyá. ezredes
Rakéta és tüzér:	Demeter Károly nyá. ezredes
Műszaki:	Hersiczky Lajos nyá. vezérőrnagy
Fegyverzeti:	Nagy János nyá. mk. ezredes
Híradó:	Szepezdi Dezső nyá. alezredes
Polgári védelmi:	Csiszár Antal nyá. alezredes
2. szekció, szakosztály:	Fehér Gyula nyá. ezredes
Térképész szakosztály:	Tóth Sándor nyá. alezredes

Összesen tíz fegyvernemi bizottság és szekció alakult 100-200 közötti létszámmal. A tevékenységüket a baráti együvé tartozás érzése és az önálló kezdeményezés lehetősége segítette.

A fegyvernem társadalmi bizottságokban, szekciókban tapasztalt, elismert, aktív, vezetőképes tisztségviselők kerültek. Igen jó kollektív, emberi, bajtársi kapcsolatokat alakítottak ki már kezdettől fogva. Kölcsönös tisztelettel viseltettek egymás iránt, de nem gyakorolták a korábbi katonai vezetésben viselt beosztások szerinti megkülönböztetéseket, rendfokozati, beosztási megnevezéseket. Mindemellert beszélgetéseik során visszaemlékeztek a közös vagy ismert fegyvernemi eseményekre, gyakorlatokra, a kiképzésekben előfordult kiemelkedő és általában ismert cselekményekre.

A bizottságok munkáját, tevékenységét olyan köztiszteletben álló nyugállományú magasabb és szélesebb látókörű vezetők segítik rendszeres részvételükkel, tanácsaikkal, mint Berceli Béla, Bereczki Imre, Szilágyi László nyá. vezérőrnagyok és Ugrai Ferenc nyá. altábornagy, valamint többen mások.

A klub vezetősége az 1975—80-as évek elején erőfeszítéseket tett a tartalmasabb klubélet további javítására. A munkamódszere ezekben az években egyre jobban kialakult és tartalmasabbá, hatékonyabbá vált. A vezetésben az összhang és a demokrácia megfelelően érvényesült. A havonta rendszeresen megtartásra került vezetőségi ülések munka jellegűvé váltak és a legfontosabb feladatok kiválasztására, meghatározására, majd a végrehajtására irányultak. A titkárok a Művelődési Ház programjával összhangban valósították meg a napi szervező és adminisztrációs feladataikat. Ezt a feladatot társadalmi munkában a vezetőség tagjain kívül jelentősen elősegítették László János, Podani János, Molnár János, Széll Ferenc nyugállományú tisztek, Szörényi Gyula ny. polgári alkalmazott, Burai Andrásné, Fenyvesi Károlyné, Kelencz Istvánné, Zala Pálné katonaozvegyek és többen mások.

A szociális-kegyeleti, a közművelődési bizottságok és a nőtagozat havonta rendszeresen megtárgyalta a végzendő tennivalókat, valamint a következő havi feladatokat. Amellett, hogy több aktívát mozgósítottak, bekapcsolódtak a bizottságok munkájába is. Többet és jobban törődtek a klubtagok egészségügyi, szociális problémáival. *A kórházakban lévő betegek látogatását évek óta lelkiismeretesen végezték: Prisztás Sándor, Szabó István ny. alezredek és mások.* Nagyobb teret és figyelmet fordítottak a közművelődésre és a kulturális igények biztosítására. A bizottságokban és a nőtagozatban számosan kaptak elismerést az eredményes, jó munkájukért.

A vezetőség és a bizottságok az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően készítettek elő a rendezvényeket. *Évente egy-egy külföldi kirándulást is szerveztek Csehszlovákiába és Romániába. A Honvéd Vezérkar a kirándulásokhoz — külföldre is — biztosított autóbust. Sok szép élménnyel tértek vissza ezekről az utakról a résztvevő nyugállományúak.*

Ezekben az években megszervezte a közművelődési bizottság a nyugállományú zenészekből a nyugállományúak zenekarát. A zenekar örömmel közreműködött a baráti összejöveteleken, rendezvényeken. A klub és a Művelődési Ház programjában több alkalommal szerepeltek. Számos jó és reális kezdeményezést is javasoltak.

A fegyvernemi társadalmi bizottságok megalakulásuk után igen jó ütemben és irányban fejlődtek. Szervezettségük növekedett és nagyobb létszámú aktív hálózatot hoztak létre. A társadalmi bizottságok havonta megtartott összejövetele, klubdelutánja szervezettebbé vált. A klub vezetőségének bizottságaiba — közművelődés, szociális-kegyeleti — az összekötő aktívák rendszeresen bedolgoztak, üléseiken résztvettek. A tájékoztatás és a tervezett rendezvényeken való meghívást, mozgósítást így eredményesebben vezették. Több önálló kezdeményezés — fegyvernemi nap, szekció kirándulás, baráti összejövetel — a vezetőség támogatásával eredmé-

nyesen zárult. *A vezetőség a felszabadulás 30. évfordulójának tiszteletére a fegyvernemi csoportok között megrendezte a löversenyt. A verseny egyéni és csapat győztesei részére emléktárgyat és emléklapot adományoztak.*

Szorosabb és tartalmasabb lett az együttműködés a Belügyminisztérium Nyugdíjas Klubjával. Az összekötők útján a klubok folyamatos tájékoztatást kaptak a rendezvényekről. Több közös kirándulást, látogatást is szerveztek. Bekapcsolódott az együttműködésbe a MALÉV nyugdíjas klubja is. A vezetőség kölcsönösen résztvett egymás munkájának segítésében és a közgyűléseken.

A Magyar Honvédelmi Szövetséggel a klub együttműködési akcióprogramot tervezett és készített. Ezt a hatékonyabb együttműködés tette szükségessé. A klub igyekezett biztosítani a honvédelmi nevelőmunkában résztvevő tisztek, tiszthelyettesek fokozottabb segítését és még több személy bekapcsolódását a Magyar Honvédelmi Szövetség munkájának segítésébe. A klub vezetősége állandó összekötőket jelölt ki Együd István és Kapitány József nyá. alezredek személyében. Az együttműködésben meghatározták, hogy évenként egy alkalommal napirendre kell tűzni a feladatok értékelését és a következő évi feladatok megbeszélését.

Ebben az időszakban ismét időszerűvé vált a klub "Alapszabály" átdolgozásának kérdése. Indokoltá tették ezt a gyakorlatban történt változások, a fegyvernemi társadalmi bizottságok létrejötte és a vezetőség választási idejének módosítása. A vezetőség megbízásáról a módosításra javaslatot készített Lantos Gyula nyá. ezredes, melyet a vezetőség egyetértése után a honvédelmi minisztériumba felterjesztett.

A klub tagjai közül ebben az időben többen kaptak megbízást a Honvédelmi Minisztériumból arra, hogy vegyenek részt a Magyar Néphadsereg történetének megírásában. A fegyvernemek és szolgálati ágak, főnökségek történetének megírásában közreműködött nyugállományú tisztek, tiszthelyettesek a vállalt kötelezettségeiket kiválóan teljesítették.

A klub létrehozta a Zrínyi Katonai Könyv és Lapkiadó igazgatójával közösen — Dr. Szabó Egon ezredessel és Németh László alezredessel — a visszaemlékezést és csapattörténeti írást előkészítő csoportot, amely megkezdte a tevékenységét. Többen ennek következtében írták meg visszaemlékezéseiket.

A fegyvernemi csoportokban dolgozók közül számos visszaemlékező írást juttattak el a fegyvernemi és más főnökségekhez. Néhány írás megjelent folyóiratokban és könyvekben is. A vezetőség segítette a Hadtörténeti Intézet által rendezett hadtörténeti vitafórumokat és könyv-ankétokat.

Sikeresen rendezték meg évente a nyugdíjasok képzőművészeti és barkács kiállításait, ahol a legjobb munkák elkészítőit — a szakmai zsűri bírálata alapján — elismerésben, dicséretben részesítette a vezetőség. Nagy sikere volt a nők körében az általuk készített kézimunka kiállításnak, mely évről-évre szebb művészi munkákra serkentette a résztvevőket.

A klub működéséhez szükséges anyagi- pénzügyi fedezetet a Magyar Néphadsereg Művelődési Háza, a szociális, kórházi látogatások és a temetési költségek fedezetét pedig a Fővárosi Hadkiegészítési Területvédelmi Parancsnokság érdekvédelmi osztálya biztosította. A két szervezet részéről biztosított összegekből kerültek kifizetésre a művészek, előadók, idegenvezetők és más meghívott közreműködők díjai, valamint a beteglátogatások kis ajándékai.

Ezeken túlmenően a klub vezetősége javaslatot tett az Érdekvédelmi osztálynak egyes klubtagok segélyezésére, nyugdíjak összegének felemelésére, illetve egyéb juttatások, szolgáltatások — lakásfestés, költözködés, stb. — elvégzésére, melyek támogatást is nyertek.

A klub tagsága hasznos gazdasági munkát is végzett Újpesten a Chinoi Gyárban gyógyszer csomagolásban, Csepelen a felépült házak belső és külső rendezésében. Ezekben a munkákban a vezetőség tagjai is résztvettek és jó példát mutattak. Számos köszönőlevél — közöttük a Gyöngyös-Domoszlói Állami Gazdaságé — mely a szüretelésben, almaszedésben végzett eredményes munkát tanúsítja. *A munkákból befolyt összeget a hadirokkantak, fogyatékosok segítésére és a Nemzeti Színház építésére ajánlották fel és fizették be.*

Sokan dolgoztak a nyugállományú tisztek közül a polgári védelemben, a Magyar Honvédelmi Szövetségben előadóként és különböző munkakörben a gazdasági élet számos más területén.

A klubtagság jelentős része a történetírás idején már szívügyének tekintette a klub munkáját, ahhoz való tartozását. Ezen keresztül sikerült elérni azt, hogy ne érezzék feleslegesnek személyüket és jó baráti kapcsolatot alakíthattak ki abban a tagozatban, csoportban, amelyben résztvesznek. A klub kereste a kapcsolatot a fiatalokkal, iskolákkal, főiskolákkal is. Számosan résztvettek a középiskolások pályára irányításában, a honvédelmi nevelésben és oktatásban.

A klub tevékenységéről, életéről a Népszabadság 1981. február 3-án megjelent számában tudósítást közölt "A munka tartja meg az embert" címen. Az 1982. január 9-i számában az évi közgyűlésről részletes, fényképes beszámolót közölt és a következőket írta:

"A kétezres taglétszámú klub munkáját az önállóság, tervszerűség és emberszeretet jellemzi. Előadásokat, kirándulásokat szerveznek. Sokrétű munkát végeznek azért, hogy tagjaik, a nyugdíjasok hasznosan és kellemesen, kulturált körülmények között töltsék el szabadidejüket."

Megállapításaik szerint a külső szemlélő, tájékozódó újságíró bizonyára a valóságnak megfelelően és reálisan igyekeztek megírni a klub helyzetét. Véleményeik alapján a klub vezetősége megállapíthatta, hogy jó irányban és helyesen folytatta tevékenységét a nyugállományú tisztek, tiszthelyettesek, polgári alkalmazottak és katonaozvegyek érdekében. A negyedszázados évfordulón mindezt örömmel vették tudomásul és meghatározott úton igyekeztek továbbra is eredményesen munkálkodni.

A klub vezetőségének munkamódszerét ezekben az években írásba foglalták és elkészítették a munkaköri leírásokat. Hosszú előkészítés és számos vitás kérdést sikerült közben tisztázni. Több alkalommal napirendre tűzték a kérdés tárgyalását és a felmerülő helyes javaslatokat figyelembe vették és bedolgozták.

Az elgondolás szerint a klub vezetősége a két évtized alatt kialakított tevékenységét, munkamódszerét, gyakorlatát vizsgálta felül és foglalta a Működési Szabályzatba. A vezetésben a további előrehaladás érdekében a társadalmi bizottságok koordinálása céljából szükségesnek tartották az összehangolást a tervezésben és végrehajtásban. A vezetésben jelentős előrehaladást jelentett, hogy minden tagja szívügyének tekintette a klub tevékenységét, melyet az elért eredmények jól tükröztek.

A klub életében a közművelődési és a szociális-kegyeleti bizottságok mellett nagy szerepet töltöttek be már ebben az időben a létrejött fegyvernemi, szolgálatiágak társadalmi bizottságai. A társadalmi bizottságok egyes vezetőit a klub vezetésébe is beválasztották, azonkívül egyes alkalmakkor valamennyi bizottság vezetőjét a kibővített vezetőségi ülésre meghívták.

A klub tervezésében az 1980-as évekig sikerült a tervezés összhangját megteremteni. A tervek áttekinthetőbbek és pontosabban készültek. A vezetőségi ülések szorosabban kapcsolódtak a feladatokhoz. A napirendet előre meghatározták és a következő ülésen a javaslatokat az elnök és a titkár figyelembe vette.

Ezekben az években már együttműködési tervet készítettek írásban, a korábbi szóbeli megállapodások helyett, a Belügyminisztérium, a Magyar Légi közlekedési Vállalat és más szervezetek nyugállományú klubjainak a vezetőségeivel.

Ettől az időtől kezdődően a szekciók, fegyvernemi társadalmi bizottságok vezetőit évente egy—két alkalommal meghívták a vezetőségi ülésekre a feladatok, tapasztalatok, módszerek megbeszélése céljából.

A vezetőség a havi és időszakos ülésein a jóváhagyott terv alapján értékelte a végrehajtás helyzetét, majd meghatározta a további legfontosabb feladatokat.

Az 1970—80-as évek a klub fejlődésében jelentős változásokat és új helyzeteket is jelentettek. Ezzel együtt az újonnan megválasztott vezetőségi tagok aktívan, lendületesen tevékenykedtek és segítették a klub fejlődését.

IV.

A KLUB MEGÚJULÁSAI

A klub tevékenységében jelentős változás vette kezdetét a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnökség *1983-ban kiadott intézkedésével*. A kiadott új alapszabályzat irányelveire vonatkozóan *országosan meghatározta a Magyar Néphadsereg Művelődési Háza nyugdíjas klubjainak működési rendjét*. A kiadott útmutató alapján elkészítésre került a klub új Alapszabályzata, a vezetőség munkarendje és a klub tagdíjak bevezetéséhez szükséges előkészítés, társadalmi felmérése. A vezetési és nyilvántartási okmányokat újra el kellett készíteni, melyhez jelentős segítséget nyújtott az Anyagi Módszertani Központ.

A vezetőség levélben megkereste a klub tagjait és véleményt kért arról, egyetértenek-e a tagdíjak bevezetésével, továbbá arról, hogy mennyit vállalnak évente. Három változatból hetet választani a meghatározott összegek szerint: 60, 120, vagy 240 Ft közül.

A tagság részére elküldött mintegy kétezer levélre a tagok 75-80%-ban igennel, vagyis egyetértően válaszoltak. Egyénenként bizonyos összeget megajánlottak tagdíjként évente. Akadtak akik felülfizetést is ajánlottak, míg mások öregségükre, megromlott egészségi állapotukra és kis nyugdíjukra való hivatkozással kérték a vezetőséget, hogy tekintsen el tagdíjfizetésüktől, melyet egyetértően tudomásul is vettek.

A vezetőség meghatározta és kidolgozta a tagdíj befizetések rendjét oly módon, hogy azt a tagozatok, társadalmi bizottságok hatáskörébe utalta. A tagdíj kétharmadával a társadalmi bizottságok és egyharmadával a klub vezetősége rendelkezett az alapszabályban foglaltak szerint. A tagdíjak bizonyos anyagi forrást jelentettek a fegyvernemi társadalmi bizottságoknak és a vezetőségnek a működésükhöz.

A klub létszáma folyamatosan tovább növekedett és az 1983—86-os években meghaladta a kettőzres taglétszámot. A klub vezetőség tevékenységét jelentősen segítették a már meglévő fegyvernemi társadalmi bizottságok. *A kollektívákról ebben az időben kisfilmet készített Dr. Moroián György nyá. alezredes és a Honvédségi szemlében cikket írt erről Simon György alezredes.*

A klubvezetőség társadalmi bizottságai nagyobb tapasztalattal és eredményesebben végezték munkájukat. Beváltak az előző évek elgondolásai a tájékoztatással kapcsolatban is. Újabb lendülettel, kezdeményezéssel sikerült újabb kapcsolatokat létrehozni, melyek során jobb eredményeket értek el. Az eredmények megmutatták a kirándulási tervek elkészítésében, a jelentkezések pontosabb elvégzésé-

ben, a rendezvények színvonalának emelkedésében. *Kiemelkedően jó szervezéssel kerültek megtartásra a Nemzetközi Nőnap rendezvényei.*

"Nők a békéért" címmel Duschek Lajosné a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke tartott előadást, mely után a Néphadsereg Művész. Együttese adott műsort.

A fegyvernemi társadalmi bizottságok, szekciók tovább erősödtek, számban növekedtek és újabbak alakultak. Az előző években jött létre:

- a pénzügyi tagozat: *Szabó Imre nyá. ezredes vezetésével*
- a Reva tagozat: *Kertai István nyá. ezredes vezetésével*
- a hadtáp tagozat: *Dékány László nyá. vezérőrnagy vezetésével*
- a hadkieg. tagozat: *Babják László nyá. alezredes vezetésével*

A negyedszázados évforduló évében 1986-ban, már tizennégy társadalmi bizottság és a nagy létszámú nőtagozat tevékenykedett. A rendszeres, következetes munkájuk alapján a szervezeti élet legfontosabb területeivé váltak. A fegyvernemi és szolgálatiágak főnökségeivel egyre szorosabb kapcsolatot alakítottak ki. A fegyvernemi napokat közösen, igen jól megszervezték és jó tapasztalatokra tettek szert. A fegyvernemi főnökségek több alkalommal autóbust biztosítottak a csapatlátogatásokhoz. A fegyvernemi napokon a résztvevő nyugállományúak sok új ismerettel, élménnyel gyarapodtak.

A fegyvernem társadalmi bizottságok esetenként külön is terveztek egynapos kirándulást. Résztvesznek csoportosan egy-egy külföldi utazáson. Ezenkívül baráti és családi összejöveteleket tartanak.

A szervezeti élethez tartozik a klub vezetésében az *1983. évi tisztújító közgyűlésen történt változás. Sárközi Sándor nyá. ezredes* egyéb elfoglaltságra való tekintettel a klub elnöki teendőiről lemondott, és helyette *Lantos Gyula nyá. ezredest* választották meg. *Elnökhelyettes Nagy János nyá. mérnök ezredes lett.*

Bácskai János nyá. őrnagy titkár és *Kovács Imre nyá. alezredes* vezetősegi tagok lemondását követően a vezetőségbe megválasztották: *Béres Ferenc nyá. alezredest* és *Szabó Imre nyá. ezredest*. A szociális és kegyeleti bizottság vezetését 1984-től Béres Ferenc végezte. A megalakult pénzügyi ellenőrzési bizottságot *Gidró István nyá. alezredes* vezette.

A klub új Alapszabályzata, a működési és pénzügyi utasítása 1984-ben elkészült, melyet a közgyűlés jóváhagyott. Ezen a közgyűlésen a tisztújítást két évről — három évre módosították.

Elkészültek az új tagsági igazolványok és a belépési engedélyek. Új feladatként jelentkezett a tagdíjfizetésekből eredő pénzkézelés, pénzgazdálkodás, mely kettős könyvelést igényelt. Az előző évek tapasztalatai alapján a klub vezetősége és a fegyvernemi csoportok éves gazdálkodási tervet készítettek és aszerint gazdálkodtak.

A bevételből a tagság szükségleteit, a rendezvények költségeit és a társadalmi munkát kiemelkedően végzőket jutalmazták. *A klubtagság fizető létszáma ebben az időben meghaladta az 1500 főt. Ezenkívül volt néhány száz olyan tagja a klubnak, akiket szociális helyzetük miatt a tagdíj fizetésétől mentesítették.*

A klub *közművelődési bizottsága kétéves szabadegyetemet szervezett és az évi 30-35 előadáson közel 1600 fő vett részt.* Megkezdte és folytatta az ellenállási mozgalom történetének előadás sorozaton történő feldolgozását *Dr. Godó Ágnes, Dr. Gazi József, Dr. Tóth Sándor hadtörténetek* vezetésével. A Művelődési Ház és a klub közös rendezvényein jelentős eredményeket értek el.

A sorozatot folytatták a második világháborús katonai történetek, írások, könyvek anyagának vitáival, melyben részt vett *Dr. Korom Mihály, Dr. Ölvedi Ignác történész* és mások.

A klub tevékenységében jelentős helyet foglalt el az országjáró, kiránduló mozgalom. *Évenként 1200-1400 klubtag vett részt abban, melyek során 70-80 múzeumot, tájházat és történelmi emlékhelyet meglátogattak.* Hosszú lenne ismertetni és oldalakat lehetne írni vagy tenne ki azoknak a helyeknek a felsorolása, ahol a klub tagjai és hozzátartozói az évek során jártak.

Az elmúlt évtizedben a "Tájak, Korok, Múzeumok" mozgalom különösen eredményesen alakult, fejlődött. Az utóbbi években már közel 200 aranyjelvényes és több mint 250 aktív tagja van a mozgalomnak, mely 1985-ben egyesületté alakult. A tagjai évi 50 Ft tagdíjat fizetnek.

A szociális bizottság aktivistái emberi megértéssel, nagy tapasztalattal végzik munkájukat. A kórházi beteglátogatásban és segítségnyújtásban példásan tevékenykednek. *Évenként 1000-1200 beteget látogatnak a kórházakban és a nyugállományúak otthonában.* A kerek évforduló születésnap köszöntéseket kis emléktárgyak átadásával a fegyvernemi társadalmi bizottságokkal sok szeretettel és tisztelettel végzik. *A 75 éven felülieket és a rokkantakat évenként meglátogatják és a segélyezést szükség szerint kezdeményezik.* Az üdülések lehetőségét ismertetik, az igények alapján biztosítják. Szomorú kötelességük az elhunyt klubtagok végtisztességének megadása is.

A nőbizottság aktívái a Művelődési Ház és a klub szinte minden rendezvényén az elsők között résztvesznek. Jól összefogja megalakulásától kezdve a klub nő-

tagjait. Jelentős társadalmi munkát végeznek az érdekvédelem terén a katonaozvegyek látogatásában és segítésében. Igen jó kapcsolatot tartanak a Belügyminisztérium és a MALÉV nyugdíjas klubjának nőbizottságával.

A klub vezetőségét és tagságát az eredményes átlagon felüli munkájukért a Honvédelmi Miniszter, a politikai főcsoportfőnök és a személyügyi főcsoportfőnök több alkalommal parancsban elismerésben részesítette. Személy szerint is számosan részesültek kitüntetésben és jutalomban a negyedszázad alatt.

Kitüntetésben részesültek *1983-ban: Prisztás Sándor nyá. alez., és Szittyai Ignácné katonaozvegy, 1984-ben: Nagy János nyá. ezds., Borsai Sándor, Szepezdi Dezső és Tóth Gyula, 1985-ben: Geréb Béla, Kabán Béla, Dr. Moroián György nyá. alezredek.* A Honvédelmi Miniszter a "Haza Szolgálatáért Érdemérem" arany fokozatát adományozta részükre.

A felszabadulás 40. évfordulója alkalmából *április 4-én 65 fő klubtag részesült a honvédelmi minisztertől a "Hazaszolgálatért Érdemrend" különböző fokozata kitüntetésben.*

A Honvédelmi Minisztérium Személyügyi, Politikai Főcsoportfőnöksége részéről a klub rendszeres és folyamatos segítsége megnyilvánult. Több alkalommal tartott katonapolitikai előadást, tájékoztatást *Szántó Mihály ezredes, Szombathelyi Ferenc ezredes, Szabó Egon vezérőrnagy és mások.*

A rendezvényeken, szociális aktíva értekezleteken, vezetőségi üléseken, közgyűléseken több alkalommal részt vett és segítette a vezetőség tevékenységét *Tarján János alezredes,* a Személyügyi Főcsoportfőnökség részéről. A Fővárosi Kiegészítő Parancsnokságtól *Szőke András alezredes, Rostás Imre alezredes, és Zahár István ezredes* nyújtott támogatást. A klub vezetőségével rendszeres és folyamatos kapcsolatot tartott a kiegészítő parancsnokság érdekvédelmi osztályvezetője *Birkás Lőrinc őrnagy,* majd utóda *Venezs Ottó alezredes,* valamint munkatársai.

A Nyugállományú Tisztek, Tiszthelyettesek Klubjának igen jó bázisa volt megalakulásától kezdve a Magyar Néphadsereg Művelődési Háza. *Szász Domokos ezredes* megalakulásától kezdve egészen a nyugállományba történt helyezéséig erkölcsi és anyagi támogatást nyújtott a klub vezetésének és tagságának. Nyugodt, megfontolt, előre mutató szándékával, tetteivel megnyerte a klubtagságának bizalmát és elismerését. *Nyugállományba helyezése után rövid ideig Szilágyi Gyula ezredes, majd Tóth Zsigmond alezredes, Hevesi Gábor alezredes a művelődési ház igazgatói,* valamint munkatársai a klub tevékenységét folyamatosan segítették.

A honvédelmi minisztérium fegyvernemi főnökei, főnökségei, a szolgálati ágakhoz tartozó nyugállományú személyekkel való kapcsolattartás fontosságát, lehetőségét és szükségességét. A honvédséghez fűződő érzelmet igyekeztek megtartani, a fegyvernemhez, a szolgálati ághoz kötődést ezért segítették és biztosították a fegyvernemi napok sikeres megtartását.

A klub negyedszázados évfordulója ünnepi közgyűlésen bensőségesen megemlékeztek 1986. december 12-én. Az alapító tagokat a vezetőség emléklappal látta el és számosan részesültek különböző elismerésekben, dicséretben és jutalomban. Az évfordulóra megjelent Sárközi Sándor nyá. ezredes "A nyugállományú tisztek és tiszthelyettesek klubjának negyedszázados története" című kiskönyve Az elkészítését és kiadását támogatta a Honvédelmi Minisztérium Anyagi Módszertani Központja.

Jelentős volt a huszonötödik évi közgyűlés azért is mert a Honvédelmi Minisztérium vezetése közvetlenül tapasztalhatta a klub társadalmilag hasznos, fejlődő és eredményes tevékenységét. Jelentős továbbá azért is, mert az *elmúlt huszonöt évben először vett részt honvédelmi miniszter a közgyűlésen. A tagság körében igen kedvező hatást váltott ki Kárpáti Ferenc vezérezredes, honvédelmi miniszter személyes megjelenése.* Felszólalásában jellemezte és értékelt a vezetőség és a tagság munkásságát, szükségességét, mely megállapítása szerint hatással volt a honvédségre valamint az egész társadalomra. Annak a meggyőződésének adott hangot, hogy nem lehet és nem szabad elfelejteni azoknak a munkáját akik hűséggel, teljes erejükkel, önzetlenül sokat tettek a közös cél érdekében.

A vezetőség a jubileumi közgyűlésre az egész klubtagságot meghívta és várakozáson felül a legnagyobb létszámban jelentek meg. A színházterem teljesen megtelt és igen sokan az előtérben hangosítás útján kísérhették figyelemmel a közgyűlés menetét.

Az ünnepi és egyben vezetőségválasztó közgyűlésen a *díszelnöki megbízatásáról Kálazi József nyá. vezérőrnagy lemondott. Helyette Dékány László nyá. vezérőrnagyot választották meg.*

Az új vezetőségbe megválasztottak:

<i>Díszelnök:</i>	<i>Dékány László nyá. vezérőrnagy</i>
<i>Elnök:</i>	Lantos Gyula nyá. ezredes
<i>Elnök helyettes:</i>	Nagy János nyá. mk. ezredes
<i>Titkár:</i>	Geréb Béla nyá. alezredes

A vezetőség tagjai:

Béres Ferenc nyá. alezredes
 Borsi Sándor nyá. alezredes
 Juhász Béla nyá. alezredes
 Kabán Béla nyá. alezredes
 Dr. Moroián György nyá. alezredes
 Szepezdi Dezső nyá. alezredes
 Horváth Ferenc nyá. alezredes
 Varga István nyá. alezredes
 Bissi Tibor nyá. ezredes
 Gyémánt András nyá. ezredes
 Szabó Imre nyá. ezredes
 Homoki Imréné katonaezredes

Az 1987—88-as években a klub további eredményeket ért el. A vezetőség és a társadalmi bizottságok tevékenységét a kialakult rendszeresség jellemezte. Számos vitás kérdést rendezett a vezetőség munkája során. Ezek közé tartozott a tagdíj bevezetése után az adminisztrációs feladatok meghatározása és végzése. A nehezedő gazdasági helyzet következtében az alacsony vagy kis nyugdíjasok fokozott segítése és támogatása még jobban előtérbe került. A klub vezetősége ezért az egyedülállóknak és özvegyeknek lakásfelújítást, élelmiszer támogatást szervezett.

A klub tagsága tovább növekedett és ezekben az években már tizenhét fegyvernemi tagozat, szakcsoport működött. A vezetőség ezekben az években áttért a küldöttközgyűlések tartására. Szükség volt erre a színházterem befogadó lehetősége miatt, mert az egész klubtagság egyidőben történő részvétele nem volt lehetséges, nem fértek volna be.

Az 1988-ban tartott közgyűlésen többen elismerték a klubvezetés munkáját és köszönetüket fejezték ki a segítségért. Néhányan megkritizálták a klub tevékenységét és kérdéseket tettek fel a vezetőségnek. A vidéki nyugállományúak klubjaival való kapcsolatot hiányosnak tartották, melyen igyekeztek javítani.

A közgyűlésen résztvett Morócz Lajos vezérezredes, államtitkár és eredményesnek ítélte meg a klub egész évi tevékenységét.

Az Országgyűlés által 1989-ben elfogadott Egyesülési Törvény új helyzet elé állította a vezetőséget. Ezzel együtt jelentkezett a Honvédelmi Minisztériumban a támogató főcsoportfőnökségek szervezetében történt változások is. A megszűnés veszélye is fennforgott egy nem egészen pontos tájékoztatás miatt. Mindezekről a közgyűlésen beszámoltak és keresték a tagsággal együtt a megoldás lehetőségét. A közgyűlés egészét a változással együtt jelentkező kérdések és a vezetőség újjáaválása határozta meg.

A megválasztott új vezetőség a következő volt:

Díszelnök:

Dékány László nyá. vezérőrnagy

Elnök:

Lantos Gyula nyá. ezredes

Alelnök:

Nagy János nyá. mk. ezredes

Titkár:

Geréb Béla nyá. alezredes

A vezetőség tagjai:

Szabó Imre nyá. ezredes

Béres Ferenc nyá. alezredes

Braun Márton nyá. alezredes

Dr. Moroián György nyá. alezredes

Kovács Lajos nyá. alezredes

Szepezdi Dezső nyá. alezredes

V.

A KLUB ÁTALAKULÁSA

A klub szervezete 1990-ben jelentősen megváltozott és egyesületté alakult. A Fővárosi Cégbíróság az egyesületek sorába 1990. február 28-án a 6. PK. 61005 számon bejegyezte, mely alapján a klub jogi személy a Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja elnevezéssel. Jogutódja a Budapest Nyugállományú Tisztek és Tiszthelyettesek Klubjának.

A bejegyzéssel egyidejűleg kidolgozásra került a klub új Alapszabálya, melyben számos változás történt az előzőektől eltérően. Az 1990. decemberben elfogadott Alapszabályzat értelmében a korábbi vezetőség helyett 9 tagú elnökség és a tagozatokból megválasztott negyven tagú választmány irányítja a klubot.

Az Egyesületi Törvény előírásainak igyekezett az elnökség megfelelni, eleget tenni. Az első évben számos bizonytalansági tényező akadályozta és nehezítette az elnökség munkáját.

A klub politikai pártoktól független, önálló egyesület. A jelenlegi formáját, működési rendjét és módját éveken keresztül alakította. Olyan társadalmi honvédelmi egyesület, amely már hivatalosan engedélyezett és önállósággal rendelkezik.

A klub nyitott minden honvédségi egyesület, klub vagy bajtársi szövetség irányában, melyek a nyugállományúak és a nyugdíjasok érdekében tevékenykedik.

Az Alapszabályzat: meghatározta a tagfelvétel rendjét, a tagok jogait és kötelességeit, továbbá a szervezeti felépítését, működési rendjét.

Ebben részletesen kitér a küldöttközgyűlés, a választmány, az elnökség, a munkabizottságok, az ellenőrző bizottság és a tagozatok tevékenységére. Felsorolja a tagozatokat és meghatározta vezetését, a feladatokat és hatáskörét. Egy külön fejezetben tárgyalja a klub vagyona és gazdálkodására vonatkozó határozványokat.

A társadalmi változásokkal együtt kezdődött és ment végbe a klub átalakulása, mely számos nehézséggel együtt járt. Az elnökség kereste a lehetséges új megoldásokat a terveik megvalósításához.

A kezdetben 9 főből álló elnökséget 1992-ben a közgyűlésen tizennégyre változtatták:

<i>Díszelnök:</i>	<i>Lantos Gyula nyá. ezredes</i>
<i>Klub elnök:</i>	Tarján János nyá. ezredes
<i>Elnökkhelyettes:</i>	Dr. Léka Gyula nyá. vezérőrnagy Gelencsér György nyá. ezredes Dr. Moroián György nyá. alezredes
<i>Klub titkár:</i>	Geréb Béla nyá. alezredes
<i>Elnökség tagjai:</i>	Fehér István nyá. mk. ezredes Horinka Ferenc nyá. alezredes Laczházi László nyá. ezredes Madaras Péter nyá. ezredes Rossu László nyá. alezredes Szabó József nyá. alezredes Homoki Imréné nyá. polgári alkalmazott Dr. Spáczay Hedvig nyá. polgári alkalmazott
<i>Ellenőrző bizottság elnöke:</i>	Dr. Cséve István nyá. ezredes

A megválasztott elnökség személyi összetétele az előző évekhez képest lényegesen megváltozott. A régebbi vezetők közül mindössze 3 fő vállalt tovább feladatokat az elnökségbe.

Az elnökség 1991-től kezdődően az évi közgyűlésről áttért a küldött közgyűlések megtartására. Ez azt jelentette, hogy a tagozatok az évi közgyűléseiken megválasztották, vagy meghatározták, hogy a tagjaik közül kik képviseljék a tagozatot a klub küldött közgyűlésén. Szükség volt erre, mert a nagy létszámú klubtagságot nem hívhatták meg teljes számban a színházterem befogadó helye miatt sem. A tagozatok megválasztott, javasolt vagy felkért küldöttei egyes alkalmakkor nagyobb, más küldött közgyűlésen meg kisebb számban vettek részt. Ezenkívül a tagok közül bárki résztvehetett a közgyűlésen.

Az évi küldött közgyűlések beszámolóí, jegyzőkönyvei azt mutatják, hogy az elnökség elkötelezetten igyekezett tevékenységét úgy folytatni, hogy megfeleljen az új Alapszabályzat határozványainak és az egyesülettel járó törvényes kötelezettségeknek.

Az elnökség állást foglalt abban is, hogy segíti a tagozatok működését, önállóságuk biztosítása mellett segítséget nyújt a fegyvernem szolgálatáig, szakmai érdeklődésük, igényük biztosításához, a tervezett programjaik végrehajtásához.

Az elnökség az egyesületté történt alakulását követően tisztázta és meghatározta a tisztségviselők feladatát. Ennek megfelelően kidolgozták az elnökség működését meghatározó és szabályozó munkaköri leírást. Hangoztatták, hogy az elnökség tagjai önként vállalt kötelezettségüket a legjobb képességük szerint becsülettel teljesítik. Nem feledkeztek meg arról sem, hogy a szabad vélemény nyilvánítás mellett közösen alakítják ki állásfoglalásaikat a legfontosabb kérdésekben és együtt munkálkodva mindent megtesznek azok végrehajtásában.

Az elnökség a hosszú éveken keresztül működő — általában eredményesen tevékenykedő — *közművelődési és szociális-kegyeleti bizottságokat továbbra is fenntartotta. Azonkívül létrehozták a tervező-szervező és kapcsolatfenntartó munkabizottságot.*

A munkabizottságok vezetésére az elnökhelyettesek kaptak megbízásokat, az érdeklődési körüknek megfelelően. A megbízás meghatározott feladatokat foglalt magába, melyet írásban is rögzítettek. Ezekben körvonalazott feladatokat a bizottság vezetői az évi beszámolók szerint és a valóságban is eredményesen teljesítették, melyet a tagság és az elnökség is megerősített.

Az elnökség tevékenységét segítette ebben az időszakban létrejött Ellenőrző Bizottság. Az elnöke Dr. Cséve István nyá. ezredes esetenként és legalább évenként egy alkalommal tájékoztatta az elnökséget a tagozatoknál megtartott ellenőrzésről.

Az elnökség a kialakult gyakorlat szerint esetenként *meghívta üléseire a tagozatok elnökeit vagy helyetteseit.* Ezekben az üléseken tájékoztatást tartottak az elnökség terveiről, munkamódszereiről és a nyugállományúakat érintő fontosabb kérdésekről. Előfordult, hogy ezekre meghívták a *Helyőrségparancsnokság, a Hadkiegészítő Parancsnokság érdekvédelmi osztályát és a Honvédelmi Minisztérium képviselőt.* A meghívottak a klubtagságot érintő kérdésekről ismertetést, esetenként tájékoztatást tartottak.

A Közművelődési Munkabizottság:

A bizottság éveken keresztül kialakított jó munkamódszer alapján végezte feladatát. A bizottság vezetését *Kabán Béla nyá. alezredes* elhunytja után *Dr. Moroián György nyá. alezredes* vette át. A bizottságban tevékenyen résztvett *Szabó József nyá. alezredes* és *Dr. Spáczay Hedvig közalkalmazott és a tagozatokból egy—két fő.*

A bizottság évről-évre sikeresen teljesítette tervfeladatát a Tájak-Korok-Múzeumok Egyesület tagcsoportja 265 fő állandó tagjával. A csoport rendszeres múzeum és kiállítás látogató, egyénileg vagy csoportosan felkeresik Budapest és az ország különböző múzeumait, kiállításait. Nagy sikere volt a helyi klubban történt kiállításoknak is. (keramikus, levelezőlap, fénykép, stb.).

Gondot fordított a bizottság a nyugállományúak egészséges életmódjának az ismertetésére és ebből a témából öt alkalommal tartottak előadást.

Rendszeresen jól előkészítették, filmvetítéssel egybekötve a kirándulásokat. A tervezett kiránduló helyekről előadásokat, ismertetéseket tartottak a klubtagság nagy meglepedésére. Hasonlóképpen videofilm vetítést szerveztek a honvédség életéről, változásairól, körülményeiről. Ezekon az előadásokon a tagozatoktól is résztvettek és a látogatottak száma negyven-hatan fő körül mozgott. A bizottság évenként programot készített és az 1992 évet figyelembe véve 51 rendezvényt szerveztek, melyen 3000 klubtag vett részt.

Szociális és kegyeleti munkabizottság:

A bizottságot *Gelencsér György nyá . ezredes* vezete éveken keresztül. A bizottságban részt vett *Fehér István nyá. mk. ezredes, Horinka Ferenc, Rossu László nyá. alezredek, Homoki Imréné özvegy, valamint a tagozatoktól 2-3 fő.*

A munkabizottság a legnagyobb létszámban tevékenykedett és köre is a legszélesebb kiterjedésű. Feladatai sorába tartozott és tartozik az információszerzés a betegekről, segélyre szorulókról, a családban történt halálesetekről, üdülésről, egészségügyi ellátásról, kárpótlásról, nyugellátás kérdéseiről, problémáiról. Az információ megkapása után az eljárás megindítása a befejezéséig. A Honvédelmi Minisztérium és a Helyőrségparancsnokság segítségének kérése, igénylése.

A bizottság feladatainak messzemenően igyekezett eleget tenni és eredményesen tevékenykedett. Évenként — tekintettel a klubtagság megnövekedett létszámára — több száz beteget meglátogattak a kórházakban és otthonaikban. Ilyen alkalommal átadták — mint már sok éven át az elődeik is tették — a klubvezetőség szeretet és tisztelet csomagját, jókívánásaikkal együtt. Egy személyes élménnyel tanúsíthatom, — sok más tagtársammal együtt — hogy kórházi kezelésem alkalmából első látogatóm a klubvezetőség képviselőjében felkeresett nő klubtársam volt. Nagy meglepetést és egyben örömet jelentett számomra kedvessége ismeretlenül is, amikor hívtak, hogy látogatóm érkezett és átadta jókívánásaival együtt a klub vezetésének üdvözlését és kis csomagját. Rajtam kívül sok százan elmondhatták már ugyanezeket és kifejezik ezért köszönetüket.

A bizottság tagjai felkeresték és látogatják a verőcemarosi intézményt is, ahol rendszerint közel száz beteg tartózkodik. Nem tesznek különbséget a klubtag és nem klubtag között, mindenkihez, minden beteghez segítő szándékkal fordulnak.

A munkabizottság közreműködésével minden évben 7-10 klubtag részesült szociális segélyben és harminc-negyven fő a Helyőrségparancsnokság szociális alapítványától kapott támogatást. Ezenkívül a Fővárosi Hadkiegészítő Pa-

rancsnokság az Érdekvédelmi osztály útján nyújtott segílyt, segíségezt a rászorult nyugállományúaknak és özvegyeknek.

A kegyeleti tevékenységben nehezebb a bizottság munkája, mert annak gyakorlása szomorúbb és fájdalmasabb. Fájdalmas akkor, amikor egy barától, bajtárstól, fegyvertárstól, aktív és tisztelt klubtagtól el kell búcsúzni. Ebben jelentős és elismert tevékenységezt végzett *Béres Ferenc nyá. alezredes* azzal, hogy több alkalommal személyesen is búcsúztatott. Sajnos a búcsúzás is el késik számos esetben, mert későn jut el a bizottsághoz a haláleset híre és előfordul, hogy a család csak utólag küld értesítést vagy az is elmarad. Az értesítés, kapcsolat jobb az évtizedekkel előttiéknél, de az elnökség és a bizottság nem elégedett meg a végtisztesség megadásának intézésével.

A tervező, szervező, kapcsolattartó munkabizottság:

Vezetője *Dr. Léka Gyula nyá. vezérőrnagy*. Tagjai: *Madaras Péter és Laczházy László nyá. ezredes*.

A bizottság feladata, hogy kiemelten és rendszeresen foglalkozzon a klub szervezethegének, tervszerűségének kérdéseivel.

A munkabizottság foglalkozott a belső és külső kapcsolatokkal, az együttműködésben résztvevő szervezetekkel történő egyeztetéssel.

A munkabizottság az évek folyamán kapcsolatba lépett a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségével (*BEOSZ*), a Honvédségi Dolgozók Országos Szövetségével a (*HODOSZ*), Katonák Érdekvédelmi Szövetségével (*KÉSZ*), a Belügyi Nyugdíjasok Egyesületével a különböző feladatok egyeztetése céljából.

A klub Alapszabályzata értelmében az önállósága fenntartása mellett kapcsolatot keresett és a klubot is megkeresték:

- *a Nyugdíjas Klubok és Idősek "Életet az Éveknek" Országos Szövetségével,*
- *a Nyugdíjas Kamarával,*
- *a Magyar Hadtudományi Társasággal,*
- *a Zrínyi Kiadó Szerkesztőségével, Igazgatóságával,*
- *a Magyar Honvéd Lap Szerkesztőségével,*
- *az Új Honvédelem Szerkesztőségével,*
- *a Humán Szolgáltató Központ Parancsnokságával,*
- *a Budapesti Helyőrség Szociális Bizottságával.*

A bizottság a szervezetekkel több alkalommal folytatott egyeztetést, eszmecserét és kölcsönösen vizsgálták azokat a kérdéseket, amelyekben az együttműködés

lehetséges. Ezeken belül együttműködés jött létre a Bajtársi Egyesület Országos Szövetsége és a Helyőrség Szociális Bizottságával. A Belügyi Nyugdíjasok Egyesületével a korábbi jó kapcsolat fenntartása mellett az együttműködést biztosították.

A munkabizottságok tevékenysége az utóbbi évtizedben sikeres és eredményes volt. A fejlődés egyes személyek kivételével határozottan megmutatkozott a bizottságban dolgozók munkájában. A tájékozottságuk, tájékoztatásuk és munkamódszerük lényegesen jó irányba változott.

Az ellenőrző bizottság:

A bizottság vezetője 1989-től *Dr. Cséve István nyá. ezredes*. A bizottság tagjai: *Baki Ferenc* és *Drobina József nyá. alezredek*.

A bizottság évenként elkészíti az éves pénzgazdálkodási tervet, melyben összehasonlítást tesznek az előző év és évek tervezésével, eredményeivel. Ellenőrzéseiket rendszeresen negyed és félévenként végrehajtják, melyről feljegyzést készítenek és részletesen tájékoztatják arról az elnökséget. A bizottság az évi közgyűlésen beszámol tevékenységéről a tagságnak.

Az időszakos ellenőrzéseik kiterjednek az évi mérleg beszámoló adatainak a valódiságára, az analitikus nyilvántartásra, a pénztári napló vezetésének helyességére és oldalaival történő egyeztetésre, az egyezőségére. Minden alkalommal ellenőrzik a pénz kezelését, pénzforgalmát és az okmányokat tételesen.

Az elmúlt években a klub pénzgazdálkodása takarékosan, a szabályoknak, rendeletekben foglaltaknak eredményesen, rendben történt.

A klub bevételei a tagdíjakból és a támogatásokból tevődik össze. A kiadások segélyezésre, kulturális rendezvényekre, a születésnapok és más jutalmazásokra, temetések költségeire, valamint egyéb kisebb adminisztrációs költségekre történtek.

A bizottság az előforduló kisebb hiányosságokra, hibákra kellő időben felhívja a figyelmet. A hiba vagy hiányosság pótlására útmutatást, segítséget nyújt és határidőket szab meg a kijavítására. Szükség esetén az Adó- Pénzügyi Ellenőrző Hivatal szakvezetőségével egyeztetnek és módszerbeli támogatást kérnek. Kapcsolatot tartanak a klub pénzügyi tagozatával és a Pénzügyi Csoportfőnökséggel és szükség esetén támogatásban is részesülnek.

A bizottság folyamatosan tanulmányozta és figyelemmel kísérte a pénzügyi szabályozás témáit és esetenként megtárgyalta, valamint szükséges mértékben az elnökséget tájékoztatta.

A klub küldöttközgyűlése 1995. december 15-én mint általában minden évben a Művelődési Ház színháztermében került megtartásra. A közgyűlésen résztvett a honvédelmi miniszter képviselőjében Fodor István politikai államtitkár, Dr. Holló József vezérőrnagy humán főcsoportfőnök (MHPK helyettes), Sásik László ezredes humánszolgálati csoportfőnök, Bihari János ezredes hadkiegészítő parancsnok, Helgert Imre ezredes helyőrségparancsnok, Hevesi Gábor ezredes a Művelődési Ház igazgatója.

Az elnökség beszámolóját Dr. Moroián György nyá. alezredes tartotta. A beszámoló tartalmazta az alapszabály szerinti tevékenységek részletes ismertetését, melyszerint betartották a kollektív vezetés elvét és a szabad véleménynyilvánítást. Biztosították a tagozatok önállóságát és elősegítette az elnökség terveinek végrehajtását. A jól bevált — évek óta működő módszer szerint — a munkabizottságokra támaszkodva végezte vezető tevékenységét. Az elnökség tagjai közül az elnökhelyettesek egyben egyes társadalmi munkabizottságok vezetői.

Az elnökség két alkalommal tartott választmányi ülést, két alkalommal kibővített elnökségi értekezletet. Ezekon az éves programtervezetet, a költségvetési tervet, beszámolót, ismertették és tájékoztatót tartottak az időszerű kérdésekről, feladatokról.

A közgyűlési beszámolóban foglalkoztak a munkabizottságok és a tagozatok tevékenységével. Megállapították, hogy a tagozatokban élénk, pezsgő klubélet folyik. Megtartották a tagozati közgyűléseket november hónapban és beszámoltak tagságuknak a végzett munkáról, valamint újjá választották vagy kiegészítették vezetőseiket.

Összegezve igen szép eredményekről számolt be az elnökség. A választmány által egyeztetett és jóváhagyott terv szerint teljesítette az abban foglaltakat. Az elmúlt három év alatt számos területen minőségi változásokat értek el. A kirándulásokon mintegy háromezer személy vett részt. Látogatottság jellemezte az egészségügyi és művészeti előadásokat. A klub elnöksége és a nőtagozat által szervezett zenedélutánokon, műsoros esteken, majálisokon több ezernyi meghívott vendég volt.

A katonai hagyományok ápolására és azok ismertetésére a tagozatok figyelmét felhívták azzal, hogy állítsák be terveikbe az ilyen jellegű rendezvényeket. Egyes tagozatok ezen a téren már jó eredményeket értek el és példát mutattak. A rakéta tüzér tagozatnál és a REVA tagozatnál elkészítették a történetük albumát, a híradó tagozatnál kiskönyv alakban megjelentették tízéves történetüket. Elhatározták, hogy a gazdag tapasztalatokat a tagozatok között a közérdeklődés középpontjába helyezik. Időközben már más tagozatnál is megkezdődött a hagyomány ápolásnak ilyen és más formája.

A közgyűlésen meghatározták a közelebbi és távolabbi feladatokat, melyekről ajánlást készítettek. Tervbe vették, hogy az Alapszabályzatban lévő célkitűzések és lehetőségek alapján tovább folytatják, bemutatják a klub sokszínű tevékenységét. *A következő 1996-os évre jubileumi rendezvényeket is előkészítenek a klub megalakulásának 35. évfordulójára (kiállítás, video-film, újságcikk, stb.). Nagy figyelmet fordítanak továbbra is a szociális és kegyeleti munkára, a rászorulóknak segítségére.*

A tisztújító küldöttközgyűlésen *Tarján János nyá. ezredes* a klubelnöki tennőkről családi körülményei folytán lemondott. Az új elnökségre a jelölőbizottság elnöke *Szepezdi Dezső nyá. ezredes* tett javaslatot.

A közgyűlés az elnökségbe megválasztotta:

<i>Tiszteletbeli elnök:</i>	<i>Lantos Gyula nyá. ezredes</i>
<i>Elnök:</i>	<i>Nagy János nyá. mk. ezredes</i>
<i>Elnökhelyettesek:</i>	<i>Dr. Léka Gyula nyá. vezérőrnagy</i>
	<i>Dr. Moroián György nyá. alezredes</i>
	<i>Szepezdi Dezső nyá. ezredes</i>
<i>Titkár:</i>	<i>Geréb Béla nyá. alezredes</i>
<i>Az elnökség tagjai:</i>	<i>Laczházi László nyá. alezredes</i>
	<i>Horinka Ferenc nyá. alezredes</i>
	<i>Laczkovszky János nyá. alezredes</i>
	<i>S. Nagy József nyá. alezredes</i>
	<i>Rossu László nyá. alezredes</i>
	<i>Szabó Antal nyá. alezredes</i>
	<i>Veres Gyula nyá. alezredes</i>
	<i>Homoki Imréné közalkalmazott</i>

A klub adminisztrációs munkájában *Geréb Béla nyá. alezredes*, titkár irányításával több éven keresztül dolgozott *Szél Ferenc, Dr. Moroián Györgyné, Turainé Malek Edít és Tóth Józsefné közalkalmazottak*. Tevékenységük kiterjedt a személyi, pénzügyi nyilvántartások, okmányok vezetésére és a levelezés lebonyolítására.

A nyilvántartások kartoték rendszerben készültek tagozatonként alfabetikus sorrendben. A tagozatok felelősei a klub nyilvántartásával folyamatosan egyeztetik az adatokat, hogy pontosan ismerjék a születésnapokat, lakás, telefon és egyéb változásokat. A nyilvántartó készíti el a születésnapra köszöntő leveleket, adja át az esedékességet megelőzően. Egyes tagozatok külön is köszöntik üdvözlő lapon a születésnapos tagjaikat, de legtöbb tagozatnál a személyes köszöntést alkalmazzák.

A klub nyilvántartó kartonján — a hátsó lapon — fel van tüntetve a tagdíj fizetés megtörténte is. A tagdíj befizetését a tagozatoktól kapott jegyzék alapján összegezik és bejegyzik. Azoknál a tagoknál ahol a tagdíj befizetése valamilyen okból elmarad vagy megszakad, a tagok felelősei személyesen tisztázzák a helyzetet és megállapítják az elmaradás körülményeit.

Az elnökség levelezésében és a szükséges nyomtatványok elkészítésében a magyar honvédség művelődési háza igazgatósága rendszeres segítséget nyújtott az elmúlt évtizedekben és napjainkban is. *Elismerés és köszönet illeti Hevesi Gábor ezredest és munkatársait a lehetőségek biztosításáért.*

A tagozatok levelezésüket önállóan és egyes esetekben a fegyvernemi szakágak főnökségeinek közreműködésével oldják meg. Eredményesen alkalmazzák a személyes hírláncot, melyet a tagozatok többségében létrehoztak. Ezeken keresztül segítséget nyújtanak a Művelődési Ház programjának terjesztésében is. Ezzel takarékosan, gyorsan, postázás nélkül kapcsolatot tartanak egymással és a telefonon történő ügyintéзésekkel.

VI.

A TAGOZATOK TEVÉKENYSÉGE

A klub szervezeti életében az elsőként *1978—79-ben megalakult fegyvernemi társadalmi bizottságok*, szekciók — az utóbbi évtizedekben tagozatok — már tizenhét éves múltra tekinthetnek vissza. A klub harmincöt éves jubileuma alkalmából szükséges a történetüket, fejlődésüket és helyzetüket írásban rögzíteni.

A tagozatok, szakcsoportok ahogyan az elnevezésük történt, a megalakulásukat kezdeményező készség, baráti összetartozás érzése jellemezte. Lehetővé vált és erősödött kötődésük a fegyvernemi, szakirányítású honvédelmi vezetéshez, melyektől támogatást kaptak megalakulásuktól kezdődően.

Egyes tagozatok már összegezték az elmúlt évtized történetét, tapasztalatait és kiadványban is összefoglalták azokat. Tették ezt abból a célból, hogy ezeken keresztül is személyesítsék közös rendezvényeiken történeteket és erősítsék a bajtársi kapcsolatot. Ezenkívül megismertessék a hivatásos állományból — nyugállományba készülő tiszteket, tiszthelyetteseket és közalkalmazottakat, családtagokat a tagozat tevékenységével. Az átélt élményeket, a közösen eltöltött évek alatti eseményeket megosszák egymással és maradandóvá tegyék a később belépő klubtagok számára.

A tagozatok vezetése folyamatosan megújult a tagsággal együtt és igyekeztek tartalmasabbá tenni számtalan jó elgondolással, kezdeményezéssel a megkezdett közös munkát. Tizenhét év a klub és a tagozatok, szakcsoportok életében már jelentős idő. Sok esemény, élmény, emlék, kapcsolat, barátság járt azzal együtt. A személyek együtt gondolkozása, a katonaelmények felelevenítése az elhalványuló szálakat erősítette. A katonabarátságok felszínre kerültek, szövődtek és megújultak, valamint újabbak keletkeztek a tagok és a tagozatok életében.

A történetírás idején — a 35. évfordulón — 20 tagozata van a klubnak. Az elmúlt évtizedben ötven százalékkal nőtt a számuk. Ez szemléltetően és élethűen mutatja a klub fejlődését, növekedését, változását. A tagozatok a számszerűségen kívül tevékenységük eredményességében is fejlődtek. A kialakult jó tapasztalatokat a később alakuló tagozatok átvették és jól hasznosították.

*A Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja
Tagozatai 1996. január 1-én:*

1. Anyagtervezési tagozat	2. Elhelyezési és építési tagozat
3. Felderítő tagozat	4. Fegyverzeti tagozat
5. Hadtáp tagozat	6. Hátszói tagozat
7. Híradó tagozat	8. Kiegészítő tagozat

9. Közművelődési tagozat	10. Légvédelmi és repülő tagozat
11. Műszaki tagozat	12. Nőtagozat
13. Összfégyvernemi tagozat	14. Pénzügyi tagozat
15. Polgári védelmi tagozat	16. Rakéta tüzér tagozat
17. Reva tagozat	18. Távközlési tagozat
19. Térképész tagozat	20. Vegyivédelmi tagozat

A fejlődés számszerűsége a klubtörténet előző részeiben leírtak összehasonlításában sokrétűbben, világosan megmutatkozik. *A tizenötödik évfordulónál a tagozatok száma tíz, a huszonötödiknél már tizennygy, a harmincötödiknél a felsoroltak szerint húsz tagozata, szekciója van a klubnak, mely összesen 2920 klubtagot jelent.*

A számszerű változás mellett igen jelentős a tagozatokban történt minőségi, módszerbeli változás. A sok vagy többretűség, a jobb ember, baráti, bajtársi kapcsolat alakulása. Az emberekkel, a tagokkal való törődés számos szép példája megmutatkozik a tagozatokban, a betegek, özvegyek, kis nyugdíjjal rendelkező tagok támogatásában, erkölcsi, anyagi segítségnyújtásban.

A tagozatok számszerű növekedése, erősödése, helyes irányban történt változásai egyértelműen bizonyítják, hogy az alapelgondolás jól bevált és igazolást nyert. Az elmúlt másfél évtized alatt bebizonyosodott, hogy a tagozatok időben történt létrehozásának szükségszerűsége, történelmi jelentőségű szerepe. A klubhoz való tartozás erősödése mellett, fokozódott a fégyvernemekhez, szakágakhoz fűződő kapcsolatuk is. Az a tény is mutatja ezt, hogy számos tagozatnál a fégyvernemi vagy szolgálatáig főnökségek által biztosított helyen, a főnökök vagy helyetteseik jelenlétükben tartják meg a közgyűléseiket.

Vannak olyan tagozatok — mint a polgári védelmi, a hátországi — , melyek a klubnapjaikat, vagy délutánjaikat és egyéb rendezvényeiket a szolgálati főnökség által biztosított helyen tartják meg. Ezzel mentesítik a klubot a zsúfoltságtól, mivel a Művelődési Ház helyiségei foglaltak és nem minden esetben képes az igényeket kielégíteni.

A klub társadalmi szervezetté történt nyilvánítását követően 1990-től nőtt az önállósága, mely a fégyvernemi tagozatokra, szekciókra is hatást gyakorolt. Lehetőségük nyílt újabb kapcsolatok létrehozására, önállóbb tervezésre, elgondolásaik kivitelezésére. A tagozatok vezetőségei helyesen fel is használták és használják ezeket a tagság érdekében. A jó kezdeményezéseket több alkalommal a tagozatok vezetőségei önállóan oldották meg.

A tagozatok a klub elnöksége éves terve, programja alapján elkészítik a havi rendezvényeik, klubnapjaik tervét. Ezekben foglalkoznak az időszerű társadalmi-politikai kérdésekkel, előadások, tájékoztatók megtartásával, csapatlátogatá-

sok, kirándulások, kiállítások és egyéb tagozatot érintő feladatokkal. A havi klubnapokon rendszeresen ismertetik a következő hónapban tervezett rendezvények időpontját, táját, előadóját és az esetleges változásokat. Az elnökség által tervezett rendezvényekre is felhívjuk a figyelmet és az érdeklődőket részletesebben tájékoztatják. Ilyenek a kirándulások, A Tájak, Korok, Múzeumok rendezvényei, a múzeum látogatások, kiállítások, központi előadások és mások. A Művelődési Ház programfűzetében a klub elnöksége által tervezett rendezvények — a következő havi kirándulások, közművelődési, szociális és kegyeleti bizottsági ülések folyamatosan benne vannak. Azok, akik valamilyen okból nem vesznek részt a tagozatok klubnapjain, a műsorfüzetből tájékoztatást kaphatnak.

A tagozatok havonta tájékoztatást tartanak a szociális és kegyeleti helyzetről. A felelősök előzőleg a klub szociális és kegyeleti bizottság ülésén kapott feladatokat ismertetik és a közben történekről adnak tájékoztatást. A felelősök beszámolnak a betegekkel, özvegyekkel való kapcsolatukról, az elhalálozásokról és a történet, vagy javasolt segítségekről.

A szociális gondoskodáshoz tartozik az is, hogy *egy-egy tagozat vezetősége évenként rendszeresen összehívja az özvegyeket és a hetvenéven felülieket kötetlen beszélgetésre, emlékezésre*. Más tagozatnál két-három alkalommal teadélután rendeznek, melyen számosan örömmel résztvesznek.

Minden tagozatnál köszöntik a kerekévfordulás születésnapjaikat megéltöket. A módszerekben van kisebb eltérés, azonban a lényeg mindenütt azonos, vagyis a köszöntés, baráti tiszteletből, szeretetből induló üdvözlés, emlékezés. A tagozat elnökei vagy titkárai egyben átadják a klub elnökségének üdvözlését, jókívánásait és emléktárgyait.

A tagozatokban megnőtt a szociális tevékenység szükségessége, melyet kölcsönös jó szándékkal igyekeznek megoldani. Az évi beszámolóban szinte minden tagozatban főkérdésben foglalkoznak a szociális és kegyeleti tevékenységekkel. A klub elnöksége az éves közgyűlésen ismerteti az eredményeket, hiányosságokat, tapasztalatokat.

Ehhez jelentősen hozzájárul a Fővárosi Hadkiegészítő Parancsnokság Érdekvédelmi Osztály támogatása és segítsége.

A tagozatok közművelődési tevékenységében sok hasonlóság van, és eredményesen végzik feladataikat. A klub közművelődési bizottság évi kirándulási programjához igazodva — azon igen jelentős számban résztvesznek — tervezik meg az önálló kirándulásait. Vannak a környező helyekre gyalog, vagy vonaton történő és távolabbi helyekre autóbuszon tervezett és végrehajtott tagozati, csoportos kirándulások. A közelebbi helyek közül *szívesen látogatnak Gödre, Pilisborosje-*

nőre, Nagykovácsiba, Zsámbékra, távolabb a Balaton környékére, főképpen Balatonkenesére.

A kiállítások szervezésében, előkészítésében és megtartásában a közművelődési bizottság vezetése kiemelkedő tevékenységet végzett az elmúlt évtizedben és végez napjainkban. Ezt mutatja a magyar honvédség művelődési házának igazgatóságával együtt rendezett "A magyar katona 1100 éve" című kiemelkedő eredménnyel zárult kiállítás.

A tagozatok vezetőségei, tagsága jelentősen hozzájárul és segíti a közművelődési bizottság kezdeményezését. A tagozatokban lévő művészek vagy ilyen készséggel rendelkezők több központi rendezvényen részt vesznek és segítik azokat.

A tagozatok kapcsolataik megalakulásaitól kezdve folyamatosan alakultak s erősödtek. Elsősorban törekedtek a fegyvernemi, szolgálati ágak főnökségeivel a jó kapcsolat, együttműködés létrehozására. A tagozatok vezetői, vezetőségei személyes kapcsolatban álltak és vannak a szakágak főnökségeivel, főnökeivel. Ez által kellő időben támogatásban is részesülnek a lehetőségeik szerint. A támogatás megmutatkozik az időszerű tájékoztatások megtartásában, csapat és szak látogatások szervezésében, előadók, segédeszközök, autóbusz biztosításában. Ezen kívül segítséget nyújtanak szociális, közművelődési, személyi és általános kérdésekben valamint a feladatok, tervek megoldásában.

A tagozat részére a csapatpihenőkbe időnként beutalókat is biztosítottak. Számos közös baráti, fegyvernemi, iskolai évfolyamok részére szervezett rendezvényekre meghívják azokat is, akik nem tagjai a klubnak. Együtt vesznek részt és nem tesznek különbséget közöttük.

A tagozatok egy jelentős része — mint a híradó, fegyverzeti, vegyivédelmi — kapcsolatot tartanak fenn egy-két alakulatnál lévő nyugdíjas klubbal. A klub híradó tagozata a székesfehérvári, váci alakulat és a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola nyugállományú klubjaival tart fenn kapcsolatot és számos kérdésben kicserélik a tapasztalataikat. A légvédelmi és repülő tagozat szoros kapcsolatot tart a Magyar Légiközlekedés nyugállományú klubjával, a rakéta tüzér tagozat meg szorosan együttműködik a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia nyugállományúak klubjával és a Bajtársi Egyesületek Szövetségével. Hasonlóan más tagozatoknak is megvan az együttműködési kapcsolatuk.

A tagozatok egymás közötti kapcsolatában is kedvező változások történtek. Az utóbbi évtizedben a nagyobb létszámú tagozatokból újabb tagozatok alakultak meg. Ilyen módon alakult meg a hadtáp tagozatból az elhelyezési és építési tagozat. Hasonlóképpen a műszakiból vált ki és alakult meg a vegyivédelmi, a felderítő tagozatból távközlési tagozat jött létre. A változások után is megmaradt a jó kapcsolat és együttműködés mind két oldalon, mindkét tagozat részéről.

A katonai hagyományok ápolásának szép példái vannak egye tagozatoknál. Ápolják a névadók emlékét mint Gábor Áron, Tóth Ágoston, Vásárhelyi Szabolcs és másokét a tagozathoz kapcsolódóként. Emléktáblák elhelyezésére is javaslatot tesznek történelmi megemlékezésként. Koszorúzásokat kezdeményeznek és tartanak a jelentős évfordulók alkalmából. Számos tagozatban albumokat készítettek megalakulásuk sorrendjében a történekről. Egyes tagozatokban megörökítették naplószerűen a tevékenységüket, mások meg visszaemlékezéseket gyűjtenek és használnak fel vagy átadják a Hadtörténelmi Intézet részére.

A közelebbi hagyományok ápolására a havi klubnapokon egyes életutak fontosabb állomásainak ismertetésre kérnek fel tagokat és folytatnak beszélgetéseket. Van olyan tagozat, ahol a hagyomány ápolása céljából évenként "Hogy érzi magát?" címen egy—két klubtag élménybeszámolót tart, van ahol a katonaelet főbb állomásairól beszélgetnek.

A hagyomány ápolását jelenti a fegyvernemi, szakszolgálati főnökök, főnökségek részéről tartott helyzetismertetés és bemutatás is. A kapcsolat fenntartását erősítik azáltal, hogy a már hosszabb idő óta nyugállományban lévőket megismeretik a változásokkal, a fejlődéssel. Ezeken keresztül a honvédséghez való tartozás érzése a nyugállományúak részéről nem szűnik meg és megmarad életük végéig.

A történehez tartozik az a tény, hogy a klub elnöksége az utóbbi években kiemelkedő társadalmi tevékenységet végzők közül a tagozatok vezetőségeinek egyetértésével számos klubtagot javasolt kiténtetésre és előléptetésre, melyeket meg is kaptak. Gyakorlattá vált, hogy a honvédelmi miniszteri, hadkiegészítő és helyőrség parancsokban közölt elismeréseket az évi közgyűlésen hirdetik ki és veszik át az érintettek.

Az elismerések előkészítésében, a szociális-kegyeleti tevékenységben az elnökségnek közvetlen és folyamatos segítséget nyújt a *Fővárosi Hadkiegészítő Parancsnokság Érdekvédelmi Osztálya*. Az osztály vezetése évtizedeken keresztül megszakitás nélkül szívügyének tekinti és kötelességének tartja a klub nyugállományú tagjainak és özvegyeinek ügyeit. Az utóbbi években az osztály részéről *Ladislaidesz László őrnagy vesz részt az elnökség és a tagozatok rendezvényein és elismerésre méltó tevékenységet fejt ki, a klub tagsága érdekében.*

Jelentős támogatás kap klubunk a Magyar Honvédség parancsnoksága szervei részéről, amióta a MHPK 36/93. (HK.18.) számú intézkedésével létrejött a Budapest Helyőrség Szociális Bizottsága.

E munkában *kiemelkedő szerepet vállalt Kelemen István vezérőrnagy akkori Budapesti Helyőrségparancsnok. Kezdeményezésére rendszeresek a nyugdíjas bálók, hajókirándulások, az MH Művelődési Házban szervezett ajándékműsorok, melyeken évente több ezer fő vesz részt.* Sok segítséget nyújt a Buda-

pest Helyőrség Szociális Alapítvány, melynek létrehozója ugyancsak Kelemen István vezérőrnagy Úr! Az Alapítvány a támogatóktól kapott anyagi-pénzügyi eszközökből évente több száz főt támogat. A baráti-bajtársi szellem erősödését segíti a közelmúltban létrejött Pagony Honvéd Kulturális Egyesület, melynek segítségével több nagysikerű estet szerveztünk a XII. kerületi Thoman úti Pagony étteremben. E munkában kiváló partnerre találtunk Helgert Imre ezredes helyőrségparancsnok személyében és munkatársaiban.

A tagozatok összességére jellemző a bajtársi, baráti, családias hangulat. A tagozatok vezetőségei és tagsága támogatja a honvédség és a klub központi rendezvényeit. Különösképpen a kirándulásokon, előadásokon, kiállításokon, a nőtagozat és számos más rendezvényen igen sokan vesznek részt. A tagozatokban rehabilitált nyá. tisztok, tiszthelyettesek is jó kapcsolatokra, otthonra találtak.

A Honvédelmi Minisztérium fegyvernemi főnökségeinek, főcsoport főnökségeinek, szolgálati ágak csoportfőnökeinek közvetlen emberi, humánus segítése, támogatása meghatározó volt a klub három és fél évtizedes életében.

Mindaz azt jelentette, hogy a hadsereg, a honvédség biztos háttér volt és bizonyára marad is a nyugállományú klubnak az elkövetkező évtizedekben. Az Egyesület tagsága nyugállományúak klubja, a honvédséghez tartozónak vallja és tartja magát tevékenységével is erősíteni igyekszik továbbra is a hadsereghez való kötődést, ragaszkodást.

NÉVJEGYZÉKEK

**A MAGYAR HONVÉDSÉG
BUDAPESTI NYUGÁLLOMÁNYÚAK KLUBJÁNAK
ÉLŐ ALAPÍTÓ TAGJAI**

Jansik János nyá. alezredes
 Jámbor Ferenc nyá. alezredes
 Kiss Zoltán nyá. alezredes
 Kozma Ferenc nyá. ezredes
 Kővári Sándor nyá. alezredes
 É. Nagy Ferenc nyá. őrnagy
 Óvári József nyá. őrnagy
 Sallai László nyá. százados
 Szász Domokos nyá. ezredes
 Vári Gyula nyá. alezredes

**A KLUB ELNÖKEI ÉS TITKÁRAI
IDŐRENDBEN**

Díszelnökök:

Görgényi Dániel nyá. vezérőrnagy	1971—1977
Kálazi József nyá. vezérőrnagy	1978—1986
Dékány László nyá. vezérőrnagy	1987—1991
Lantos Gyula nyá. ezredes	1992—

Elnökök:

Réczey Ferenc nyá. vezérőrnagy	1961
Újvári Sándor nyá. ezredes	1962—1974
Sárközi Sándor nyá. ezredes	1975—1983
Lantos Gyula nyá. ezredes	1984—1991
Tarján János nyá. ezredes	1992—1995
Nagy János nyá. mk. ezredes	1996—

Titkárok:

Hosmann Ernő nyá. alezredes	1961—1965
Görgényi György nyá. alezredes	1966—1976
Jámbor Ferenc nyá. alezredes	1967—1968
Bácskai János nyá. őrnagy (titkárhelyettes)	1974—1983
Geréb Béla nyá. alezredes	1977—

Anyagtervezési tagozat:

Elnök:	Dr. Szénay István nyá. ezredes
Titkár:	Lévai Sándor nyá. alezredes

Elhelyezési és építési tagozat:

Elnök:	Vágó János nyá. ezredes
Elnökhelyettes:	Bárány Rudolf nyá. alezredes

Felderítő tagozat:

Elnök:	Laczházy László nyá. ezredes
Titkár:	Oszlánszky Bertalan nyá. főhadnagy

Fegyverzeti tagozat:

Tiszteletbeli elnök:	Bereczky Imre nyá. vezérőrnagy
Elnök:	Nagy János nyá. mk. ezredes
Elnökhelyettes:	Törőcsik Lajos nyá. mk. alezredes

Hadtáp tagozat:

Tiszteletbeli elnök:	Dékány László nyá. vezérőrnagy
Elnök:	Tóth József nyá. ezredes
Elnökhelyettes:	Dr. Zomonyi István nyá. ezredes

Hátországai tagozat:

Tiszteletbeli elnök:	Darányi Miklós nyá. vezérőrnagy
Elnök:	S. Nagy József nyá. ezredes
Elnökhelyettes:	Légrádi László nyá. mk. ezredes
Titkár:	Lendvai László nyá. mk. alezredes

Híradó tagozat:

Tiszteletbeli elnök: Dr. Lindner Miklós nyá. vezérőrnagy
Elnök: Szepezdi Dezső nyá. ezredes
Elnökhelyettes: Lóki Lajos nyá. ezredes

Kiegészítő tagozat:

Elnök: Lovas Andor nyá. őrnagy
Elnökhelyettes: Hámori Jenő nyá. alezredes

Közművelődési tagozat:

Tiszteletbeli elnök: Szász Domokos nyá. ezredes
Elnök: Szabó Antal nyá. alezredes

Légvédelmi és repülő tagozat:

Tiszteletbeli elnök: Stock János nyá. altábornagy
Elnök: Pompör István nyá. vezérőrnagy
Titkár: Jakab János nyá. alezredes

Műszaki tagozat:

Tiszteletbeli elnök: Hersiczky Lajos nyá. vezérőrnagy
Elnök: Dr. Léka Gyula nyá. vezérőrnagy
Titkár: Znamenák József nyá. alezredes

Nőtagozat:

Elnök: Homoki Imréné özvegy
Elnökhelyettes: Molnár Imréné nyá. közalkalmazott

Összefgyvernemi tagozat:

Elnök: Kerekes Szilveszter nyá. ezredes
Elnökhelyettes: Gyukics Péter nyá. alezredes

Pénzügyi tagozat:

Elnök: Dr. Földes Ferenc nyá. ezredes
Elnökhelyettes: Dr. Pásztó György nyá. ezredes

Rakéta tüzér tagozat:

Tiszteletbeli elnök: Ugrai Ferenc nyá. altábornagy
Elnök: Bissi Tibor nyá. ezredes
Elnökhelyettes: Balogh Aladár nyá. ezredes

REVA tagozat:

Elnök: Zombor László nyá. alezredes
Titkár: Dékány József nyá. alezredes

Polgári védelmi tagozat:

Tiszteletbeli elnök: Dr. Simán István nyá. alezredes
Elnök: Hárshgyi György nyá. alezredes
Titkár: Farkas Gyula nyá. őrnagy

Távközlési tagozat:

Elnök: Tallián József nyá. főhadnagy
Elnökhelyettes: Pajor Antal nyá. alezredes

Térképész tagozat:

Elnök: Rónai László nyá. alezredes

Vegyivédelmi tagozat:

Elnök: Madaras Péter nyá. ezredes

A VÁLASZTMÁNYI TAGOK NÉVSORA

- Hadtáp tagozat:** Dékány László nyá. vezérőrnagy
 Tóth József nyá. ezredes
 Dr. Zimonyi István nyá. ezredes
 Góz Áron nyá. alezredes
 Széli Ferenc nyá. alezredes
 Böröcz Ignácné nyá. közalkalmazott
- Felderítő tagozat:** Laczházi László nyá. ezredes
 Oszlánszki Bertalan nyá. főhadnagy
 Balass László nyá. alezredes
 Kovács József nyá. alezredes
- Fegyverzeti tagozat:** Nagy János nyá. mk. ezredes
 Bereczki Imre nyá. vezérőrnagy
 Törőcsik Lajos nyá. mk. alezredes
- Pénzügyi tagozat:** Varga János nyá. alezredes
 Tolnai Lajosné nyá. alezredes
- Nőtagozat:** Homoki Imréné özvegy
 Kovács Imréné nyá. közalkalmazott
- Összefegyvernemi tagozat:** Kerekes Szilveszter nyá. ezredes
 Borsi Sándor nyá. alezredes
 Gyukics Péter nyá. alezredes
- Híradó tagozat:** Szepezdi Dezső nyá. ezredes
 Prantz Klára Mária nyá. alezredes
 Horinka Ferenc nyá. alezredes
 Lóki Lajos nyá. ezredes
- Közművelődési tagozat:** Szabó Antal nyá. alezredes
 Szász Domokos nyá. ezredes
- Térképészeti tagozat:** Dusnoki Sándor nyá. mk. ezredes
 Rónai László nyá. alezredes

Légyvédelmi és repülő tagozat:

Stock János nyá. altábornagy
 Pompor István nyá. vezérőrnagy
 Dr. Iván Dezső nyá. ezredes
 Dr. Simon István nyá. alezredes
 Andrikó József nyá. vezérőrnagy

Műszaki tagozat:

Dr. Léka Gyula nyá. vezérőrnagy
 Halassy Géza nyá. ezredes

Elhelyezési tagozat:

Vágó János nyá. ezredes
 Rossu László nyá. alezredes
 Tóth István nyá. törzszászlós
 Karasz Sándorné nyá. közalkalmazott

Polgári védelmi tagozat: Hárshegyi György nyá. alezredes
 Juhász Béla nyá. alezredes

Távközlési tagozat:

Jenei Lajos nyá. zászlós
 Kuhn László nyá. zászlós
 Muhari Kálmán nyá. törzszászlós
 Németh István nyá. törzszászlós
 Tallián József nyá. hadnagy

Anyagterv tagozat:

Hollósi István nyá. ezredes

Kiegészítő tagozat:

Lovas Andor nyá. őrnagy

Rakéta-tüzér tagozat:

Bissi Tibor nyá. ezredes
 Dr. Nagy István nyá. ezredes
 Hamar József nyá. alezredes

REVA tagozat:

Zombor László nyá. alezredes

Vegyivédelmi tagozat:

Madaras Péter nyá. ezredes

Hátországai tagozat:

Darányi Miklós nyá. vezérőrnagy
 S. Nagy József nyá. ezredes
 Légrádi László nyá. mk. ezredes
 Lendvai László nyá. mk. alezredes
 Kovács Imre nyá. dandártábornok
 Sánta Imre nyá. ezredes
 Kézeli Tamás nyá. ezredes

B E F E J E Z É S

A klub története a 35. évfordulón visszatekintést tesz a megtett útra, melyen megalakulásától haladt. A történet összefoglalja a 15. és a 25. évfordulójára készült írásokat, s kiegészíti az elmúlt 10 évben történetekkel. Ez utóbbi részben kiemelten és külön megmutatja a klub átalakulását, a fegyvernemi tagozatok fejlődését, jelenlegi helyzetét. Ezen keresztül a múlt és a jelen mellett a jövőbe előre mutat.

Az évforduló alkalmából a történetben kifejezésre jut az, hogy jelentős események és eredmények igazolják a klub tevékenységét. Az országjáró túrák, emlékhelyek, műemlékek felkeresése, kulturális, közművelődési, baráti rendezvények, a kitüntető elismerések, a beteglátogatások, születésnapjainak köszöntések rendszeres megtartása, a fegyvernemi, szakmai napok megrendezése, a szociális létesítmények megismerése, a gazdasági életet segítő társadalmi munkák, a nők összehangolt tevékenysége és még sok más egyéb bizonyítja a klub egészséges életvitelét, sokoldalú munkáját.

A rendezvények tervei, programjai a köszönő és elismerő levelek, parancsok igazolják azt a sokoldalú önzetlen munkát, melyet a Magyar Honvédség Budapesti Nyugállományúak Klubja végez a nyugállományú tábornokok, tisztek, tiszteltesek, polgári és közalkalmazottak, katonazseregek érdekében.

A klub elnöksége, bizottságai, a fegyvernemi tagozatok vezetőségi tagjai, a közel háromszáz társadalmi segítői elismerést és köszönetet érdemeltek, s érdemelnek munkásságukért. A klub vezetői, segítői között vannak, akik már két évtizede látják el önként vállalt feladataikat.

A klub alapító tagjai és vezetősége eredményes tevékenységére építettek — azt folytatják a későbbi vezetőségek — a társadalmi változásoknak megfelelően. Az újabb és újabb feladatokat ezért is tudták sikeresen és eredményesen megoldani. Az elnökök, titkárok, vezetőségi tagok, bizottságok vezetői és tagjai, az aktívák a 35 év különböző éveiben példamutató tevékenységet végeztek. Tisztelettel emlékeznek az elhunytakra, barátaikra, bajtársaikra.

A klub elnöksége és a tagozatok vezetőségei tevékenységeiket úgy folytatják, hogy felhasználják az eddigi tapasztalatokat. A célkitűzéseket az egyesülési törvény és az Alapszabályzatban foglaltak alapján önzetlenül, becsülettel és híven teljesítik.

A történetből kitűnik, hogy a klub megőrzi és ápolja a katonai hagyományokat és erősíti a fegyvernemek, szolgálati ágak közötti kapcsolatot, barátságot. Sokoldalú tervszerűséggel és gondoskodással segíti a nyugállományúak helyzetének javítását, figyelemmel kíséri életkörülményeik alakulását.

A klub története arra is indítja az elnökséget, a tagozatok vezetőségeit, hogy a fiatalabb nyugállományúakat bevonja a klub életébe. Gazdagítsák és tovább folytassák sikeresen, eredményesen a klub történetét. Szép és felemelő, önzetlen társadalmi célkitűzéseiket békés körülmények között valósítsák meg.

A klub története Kölcsey Ferenc idézettel kezdődött és fejeződjön is be azzal, mely a következő:

"Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül!"

Budapest, 1996. június

Sárközi Sándor nyá. ezredes

K I V O N A T

a Klub Alapszabályzatából

A klub a pártoktól és politikai csoportoktól független társadalmi szervezet. A Magyar Köztársaság alkotmánya és alkotmányos jogszabályai tiszteletben tartásával működik.

A Klub célja:

a.) Tagjainak lehetőséget nyújtani művelődési, kulturális és pihenési igényeinek kielégítésére.

b.) Figyelemmel kíséri tagjai szociális helyzetének alakulását, lehetősége szerint közreműködik a Magyar Honvédség illetékes szerveinél és indokolt esetben kezdeményezi a szükséges intézkedések megtételét. Továbbá segíti és közreműködik az üdülési igények kielégítésében.

c.) Szervezi az idős, beteg tagok látogatását, illetve résztvesz az elhunyt tagok temetésén a kegyelet lerovásában.

d.) Ápolja a magyar hazafiság eszméjét, támogatja a nemzeti érdekeket szolgáló honvédelem ügyét, a haladó katonai hagyományok őrzését.

A klub tagjai lehetnek:

- a.) rendes (teljes jogú),
- b.) tiszteletbeli (korlátozott jogú) tagok.

Tagok lehetnek:

A Magyar Honvédség nyugállományba helyezett tagjai, valamint a nyugdíjba helyezett kinevezett polgári alkalmazottak. A közvetlen hozzátartozók (feleség, férj, élettárs) és a hivatásosként elhunytak özvegyei.

A klubtag kötelessége:

a.) Az Alapszabályzatban foglalt célok megvalósítását elősegíteni, annak érdekében lehetősége szerint feladatokat vállalni, az Alapszabály rendelkezéseit megtartani.

b.) A közösségi élet követelményeinek megtartása, az egymás közötti kapcsolat és baráti szellem ápolása.

c.) A honvédség érdekeinek és tekintélyének védelme.

A KLUB JELENTŐSEBB ESEMÉNYEINEK IDŐPONTJAI

A megalakulás szervezésének kezdete	1961. március 23.
A klub megalakulása	1961. április 6.
Az első klubnap	1961. május 28.
Az első vezetőségválasztó közgyűlés	1961. augusztus 2.
A következő vezetőségválasztó közgyűlés	1966. február 2.
A következő vezetőségválasztó közgyűlés	1971. december
A klub vezetőségének újjáválasztó közgyűlése	1973. január 9.
A nőbizottság megalakulása	1974. március
Közgyűlés és vezetőségválasztás	1975 évi 76. jan. 12.
A klub 15. évfordulójának ünnepi gyűlése	1976. december 17.
Közgyűlés és vezetőségválasztás	1977. december 10.
Az első tagozatok megalakulása és közgyűlés	1979. december 14.
A következő tagozatok megalakulása	1979—1982
A közgyűlés és vezetőség választása	1979. december 19.
A klub megalakulásának 20. évfordulója és vezetőség választó közgyűlés	1981. december 10.
Közgyűlés és vezetőség választás	1983. december 16.
A tagdíj bevezetése	1983. december
A klub megalakulásának jubileumi közgyűlése 25. évfordulója alkalmából	1986. december 12.
Közgyűlés és vezetőség választás	1989. december 15.
A klub egyesületté alakulása	1990. február 28.
Új alapszabály életbeléptetése	1991. január 1.
Közgyűlés és tisztújítás	1992. december 12.
Közgyűlés és tisztújítás	1995. december 15.
A 35. éves évforduló jegyében tervezett ünnepi közgyűlés	1996. december 16.

IRODALOMJEGYZÉK

- A nyugállományú tisztek, tiszthelyettesek klubjának története
Készült: 1981-ben Budapesten
- Sárközi Sándor: Nyugállományú tisztek és tiszthelyettesek
klubjának negyedszázados története
Készült: 1986-ban
- A Budapesti Nyugállományúak Klubja Alapszabályzata
Készült: 1991-ben
- Szász Domokos: Negyven év. A Magyar Néphadsereg Művelődési
Házának története — szavakban — képekben.
Készült: 1988-ban
- A Budapest Nyugállományú Tisztek, Tiszthelyettesek Klubja Híradó
Szakcsoport 10. évének története (1978—1989)
Készült: 1989-ben
- A klub elnökség évi beszámolóí és jegyzőkönyvei. 1976—1987-ben.

*FÉNYKÉPEK
A
KLUB ÉLETÉRŐL*

TISZTELETBELI ELNÖKÖK:

Görgényi Dániel nyá. vezérőrnagy

Kálazi József nyá. vezérőrnagy

Dékány László nyá. vezérőrnagy

Lantos Gyula nyá. ezredes

ELNÖKÖK:

Újvári Sándor nyá. ezredes

Sárközi Sándor nyá. ezredes

Lantos Gyula nyá. ezredes

Tarján János nyá. ezredes

Nagy János nyá. ezredes

TITKÁROK:

Geréb Béla nyá. alezredes

Jámbor Ferenc nyá. alezredes

**KÖZMŰVELŐDÉSI TAGOZAT TISZTELETBELI ELNÖKE,
ALAPÍTÓ TAG:**

Szász Domokos nyá. alezredes

Az 1971 decemberben tartott közgyűlés elnöksége

Az 1978. évi közgyűlés elnöksége

Az 1979. évi közgyűlés elnöksége

Az 1984. évi közgyűlés elnöksége

Klubvezetőségi értekezlet 1980-ban

Nőnap kiadvány

KITÜNTETÉSEK-ELISMERÉSEK ÁTADÁSA

HARCI TECHNIKAI BEMUTATÓN

HADTÖRTÉNETI ELŐADÁS A KLUBBAN

KIÁLLÍTÁSOK A KLUBBAN

HANGVERSENY ÉS CITERÁZÁS A KLUBBAN

ÖTÓRAI TEA A KLUBBAN

KIRÁNDULÁS – MÚZEUMLÁTOGATÁS

SZÜRETEN

KÉPEK

a Budapesti Helyőrségparancsnokság által szervezett rendezvényekről

A rendezvények megvalósításában közreműködött
a *40. Galga Vezetésbiztosító Ezred*, a *32. Budapest Őrezred*,
valamint a *Honvéd Együttes* személyi állománya.

Az anyagi fedezet megteremtésében meghatározó a
Budapest Helyőrség Szociális Alapítvány,
amely 1993 novembere óta — alig három évi működése alatt — *több mint tíz millió forinttal*
támogatta a budapesti nyugdíjasok és özvegyek közel tízezer fős közösségét.

HAJÓKIRÁNDULÁS SZENTENDRÉRE

Hajóra szállás előtt

*Programismertetés
A színpadon a Szociális Érdekvédelmi Csoport munkatársai
és a Helyőrségparancsnokság vezetői*

Ebéd után, a műsorra várva

Műsor a kikötőben

NYUGDÍJAS BÁL

A nyitótánc

A bál közönsége

A bálozók

A tombola nyeremények átadása

TARTALOMJEGYZÉK

	oldal
Előszó	3
Bevezető	5
I. A Klub megalakulása	7
II. A Klub élete	13
III. A klubélet fejlődése	20
IV. A Klub megújulásai.....	34
V. A Klub átalakulása	41
VI. A Tagozatok tevékenysége	50
Névjegyzékek	56
Befejezés	62
Kivonat a Klub Alapszabályzatából.....	64
A klub jelentősebb eseményeinek időpontjai	65
Irodalomjegyzék.....	66
Fényképek a Klub életéből.....	67

